

Stavovi
lokalnog stanovništva
prema razvoju turizma u Hrvatskoj
u 2018. godini

Stavovi
lokalnog stanovništva
prema razvoju turizma u Hrvatskoj
u 2018. godini

Naručitelji:

Hrvatska turistička zajednica
Turistička zajednica Istarske županije
Turistička zajednica Primorsko-goranske županije
Turistička zajednica Zadarske županije
Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije
Turistička zajednica Dubrovačko-neretvanske županije
Turistička zajednica Grada Zagreba

Autori:

Zrinka Marušić, mag. math.
Dr. sc. Renata Tomljenović
Larisa Dukić, mag. geogr.

Suradnik:

Zoran Petrović

Dizajn naslovne stranice:

Goran Curl

SADRŽAJ

SAŽETAK / EXECUTIVE SUMMARY	5
Sažetak	7
Executive Summary	9
1. POLAZIŠTE	11
2. METODOLOŠKI OKVIR	15
3. GLAVNI NALAZI ISTRAŽIVANJA	21
3.1. Ekonomske koristi od turizma	23
3.2. Stavovi o turizmu	24
3.3. Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja	28
4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA PREMA REGIJAMA	33
4.1. Istra	35
4.2. Kvarner	37
4.3. Lika-Karlovac	39
4.4. Dalmacija-Zadar	41
4.5. Dalmacija-Šibenik	43
4.6. Dalmacija-Split	45
4.7. Dalmacija-Dubrovnik	47
4.8. Grad Zagreb	49
4.9. Središnja Hrvatska	51
4.10. Slavonija	52
5. ZAKLJUČAK	53
6. LITERATURA I IZVORI PODATAKA	57
7. PRILOZI	61
Prilog 1. Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini prema regiji stalnog boravka	63
Prilog 2. Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini prema socio-ekonomskim obilježjima stanovnika	73

Sažetak/ Executive Summary

SAŽETAK

Istraživanje	<ul style="list-style-type: none"> • Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini
REZULTATI	
Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje	<ul style="list-style-type: none"> • 74% stanovnika izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma (2012.: 76%) • 17% ima izravne (2012.: 18%), a 10% neizravne (2012.: 6%) koristi od turizma • od onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, 53% ih tu korist ostvaruje u mjestu stanovanja, 27% u okolici mjesta stanovanja, a 27% i/ili u nekoj drugoj županiji • od onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, za 56% je turizam dodatni izvor prihoda, za 15% glavni izvor prihoda, a 29% nema nikakvih prihoda od turizma
Stavovi o turizmu u Hrvatskoj	<ul style="list-style-type: none"> • polariziran je stav o ekonomskom utjecaju turizma - 48% stanovnika Hrvatske se slaže da turizam svima omogućuje bolji život (2012.:52%) • 83% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi (2012.:90%) • 22% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 42% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 47% da od turizma koristi ima samo manjina • 65% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 48% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 9% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja, mjestu provođenja odmora i/ili negdje drugdje
Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • 63% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima (2012.: 84%) • 63% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima (2012.: 64%) • 65% stanovnika zagovara porast broja jahti i brodica u sezoni (2012.: 79%) • 45% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama (2012.: 65%) • 65% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima (2012.: 70%), a 76% (2012.: 80%) i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 69% stanovnika (2012.: 72%) smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 60% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima (2012.: 61%) • 69% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke (2012.: 68%)
Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja	<ul style="list-style-type: none"> • 72% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 35% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života (2012.: 26%) • 27% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 22% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto (2012.: 18%) • 40% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 25% izražava nezadovoljstvo • 77% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 77% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja

Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)	<ul style="list-style-type: none"> • 48% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost (2012.: 49%) • 36% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista (2012.: 43%) • 13% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve (2012.: 6%) • 2% napušta svoje mjesto u sezoni (2012.: 2%)
Percepcija negativnih utjecaja turizma	<ul style="list-style-type: none"> • 16% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu • na 45% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 32% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 18% gužve na plažama; na 18% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama • 48% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta • 42% stanovnika zasmetalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 28% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije • 8% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi • 9% je imalo negativna iskustva s prekidima u napajanju električnom energijom
METODE	
Metoda prikupljanja podataka	<ul style="list-style-type: none"> • Računalom potpomognut telefonski intervju • 19. lipnja do 5. srpnja 2018.
Populacija	<ul style="list-style-type: none"> • Stalni stanovnici Republike Hrvatske u dobi od 18 do 75 godina
Uzorak	<ul style="list-style-type: none"> • 2.535 ispitanika • Stratificirani slučajni uzorak, reprezentativan na razini regija prema veličini naselja, spolu i školskoj spremi ispitanika

EXECUTIVE SUMMARY

Survey	<ul style="list-style-type: none"> Residents' attitudes to tourism in Croatia in 2018
RESULTS	
Tourism dependency	<ul style="list-style-type: none"> 74% of residents do not perceive to have any benefits from tourism (2012: 76%) 17% directly (2012: 18%), and 10% indirectly (2012: 6%) benefit from tourism Of those that have direct or indirect benefits from tourism, 53% derive these benefits in their place of permanent residence, 27% in surrounding areas and 27% is some other county Of those that perceive benefits from tourism, 15% of derive main income from tourism, 56% additional income while 29% of residents do not have any income from tourism
Attitudes to tourism in Croatia in general	<ul style="list-style-type: none"> Opinion about economic impact of tourism is polarized – 48% of residents agree that tourism improves quality of life for all (2012: 52%) 83% reject proposition that tourism creates more harm than good (2012: 90%) 22% agree that tourism creates only low-paid jobs, 42% that economic benefits of tourism are overrated, and 47% that tourism benefits only minority 65% agree that tourism contributes to preservation of tradition and customs 48% agree that tourism foster better care of natural environment 9% experienced negative tourism impacts, either in their place of permanent residence, holiday destination and/or somewhere else
Support for tourism development and investments	<ul style="list-style-type: none"> 63% of residents support increasing the number of tourists in coastal and island destinations in peak summer season (2012: 84%) 63% support golf resorts development in coastal and island destinations (2012: 64%) 65% support increase of yachting in summer season (2012: 79%) 45% would like to see an increase in the number of cruise ships in sea ports (2012: 65%) 65% support new hotel / resorts developments in coastal and island destinations (2012: 70%), and 76% support construction of new tourism attractions (entertainment, water or theme parks) (2012: 80%) 69% residents do not consider family accommodation a problem of the Croatian tourism (2012: 72%), although 60% would restrict construction of holiday homes and apartments in coastal and island destinations (2012: 61%) 69% would put islands under special protection (2012: 68%)
Attitudes to tourism in place of residence	<ul style="list-style-type: none"> 72% residents agree that tourism brings benefits to their local community 35% attribute increase of cost of living to tourism (2012: 26%) 27% think that their quality of life would be adversely affected by foreign workers in tourism jobs 22% agree that tourism development visually pollute their communities (2012: 18%) 40% are satisfied by the level of community inclusion in the tourism planning process, although 25% are dissatisfied 77% think that tourism contributes to the preservation or improvement of the community traditional life-style, culture and customs 77% think that tourism improves or help maintain the quality of life in their communities

Residents reaction to tourists (tourist irritation index)	<ul style="list-style-type: none"> • 48% of residents tolerate tourists and tourist activities (2012: 49%) • 36% would like to see more tourists coming (2012: 43%) • 13% adjust their daily routine to avoid tourists and deal with congestions (2012: 6%) • 2% leave their community in high season (2012: 2%)
Perceptions of negative impacts	<ul style="list-style-type: none"> • 16% of residents were adversely affected by the noise in or around their homes • 45% are negatively affected by traffic jams, 32% by congestions of streets/pedestrian areas/shops/restaurants, 18% by crowded beaches, 18% by queues in medical centres • 48% are negatively affected by the lack of parking spaces • 42% dislike garbage piled up, and 28% experienced odors from garbage containers and sewages • 8% were negatively affected by water shortage/restrictions, while 9% with disruptions in electricity supply
METHODS	
Data collection method	<ul style="list-style-type: none"> • Computer aided telephone interview • June 19th to July 5th 2018
Population	<ul style="list-style-type: none"> • Permanent residents of the Republic of Croatia between 18 to 75 years of age
Sample	<ul style="list-style-type: none"> • 2535 respondents • Stratified random sample, representative at region level by settlement size, gender and education level of residents

1. Polazište

1. POLAZIŠTE

Empirijska istraživanja pokazuju da je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Razvoj turizma zahtijeva, između ostalog, infrastrukturna ulaganja javnog sektora koja se financiraju iz poreznih obveza građana. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema takvim ulaganjima. Istodobno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih čimbenika u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista. Naime, kada broj turista uzrokuje pretjerane gužve, buku, počinje ugrožavati osjećaj sigurnosti i pristup uslugama, osobito zdravstvenim, negativne reakcije prema turistima ne mogu se izbjeći. Pored toga, stanovnici u načelu mogu podržavati turizam, ali ne moraju nužno prihvatiti sve vrste turističkih aktivnosti. Stoga je jednako važno planirati one vrste turističkog razvoja koje su u skladu sa željama građana.

Razina zadovoljstva građana razvojem turizma jedan je i od osnovnih pokazatelja održivosti turizma na nekom području kojeg propisuje europski sustav pokazatelja održivog razvoja turizma (ETIS)¹, kao i mreža opservatorija održivog turizma Svjetske turističke organizacije (UNWTO INSTO)² kojoj je 2016. godine pristupio i Institut za turizam s opservatorijem CROSTO³.

Konačno, saznanja o tome kako stanovnici percipiraju turizam i njegove učinke, podržavaju li turistički razvoj te kako reagiraju na razne oblike turističke aktivnosti pridonose:

- razvoju turizma na načelu održivosti što podrazumijeva skrb o blagostanju stanovnika,
- učinkovitim vođenju turističke politike te
- osiguranju šire društvene podrške turističkom razvoju i unapređenju imidža turizma kao važne ekonomske aktivnosti zemlje.

Institut za turizam proveo je prvo istraživanje stavova stanovnika Hrvatske prema razvoju turizma u 2012. godini, u okviru rada na Strategiji razvoja turizma RH do 2020. godine. Slična istraživanja Institut kontinuirano provodi i na lokalnim razinama, u okviru izrade strateških razvojnih dokumenata.

U 2018. godini, uz potporu Hrvatske turističke zajednice, ponovno je provedeno istraživanje stavova stanovnika Hrvatske prema razvoju turizma na nacionalnoj razini, temeljeći se na metodološkom obrascu iz 2012. godine uz proširenje sadržaja istraživanja pokazateljima održivosti. Istraživanje su podržale i turističke zajednice Istarske, Primorsko-goranske, Zadarske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije te Turistička zajednica grada Zagreba.

U ovom se izvještaju, nakon kratkog opisa metoda istraživanja, prvo prikazuju glavni nalazi istraživanja provedenog u 2018. godini na razini Hrvatske, uz osvrt na rezultate iz 2012. godine i razliku u odnosu na regije. Slijedi prikaz rezultata istraživanja za svaku od deset turističkih regija te zaključni osvrt na istraživanje i dobivene rezultate. U prvom su prilogu, u tablicama, svi rezultati istraživanja prema regijama, a u drugom je prikaz rezultata istraživanja prema glavnim socioekonomskim obilježjima stanovnika.

¹ European Tourism Indicators System for Sustainable Destination Management, http://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/offer/sustainable/indicators_en

² UNWTO International Network of Sustainable Tourism Observatories, <http://insto.unwto.org/about/>

³ CROSTO – Opservatorij održivog razvoja turizma, <http://www.crosto.hr/>

2. Metodološki okvir

2. METODOLOŠKI OKVIR

Glavni cilj istraživanja stavova lokalnog stanovništva prema razvoju turizma je utvrditi percepcije i stavove stanovnika prema turistima i turizmu, kao jedan od važnih elemenata planiranja održivog i odgovornog razvoja turizma. Specifično, ciljevi istraživanja bili su utvrditi:

- stavove lokalnog stanovništva o ekonomskim, društvenim, kulturnim i ekološkim utjecajima turizma u Hrvatskoj općenito, i u mjestu stalnog boravka,
- stupanj uključenosti stanovnika u turističko privređivanje (posredno ili neposredno) i
- reakcije stanovnika na turiste i turističku aktivnost.

Istraživanje ujedno omogućuje izračun planiranog skupa CROSTO pokazatelja za područje NUTS 2 regije Jadranske Hrvatske.

Metode istraživanja, prikazane u tablici 2.1., slijede metodološki okvir istraživanja iz 2012., uz neophodne prilagodbe uslijed: (i) proširenja sadržaja istraživanja pokazateljima održivosti turizma te (ii) zahtjeva Naručitelja da pouzdani i reprezentativni rezultati istraživanja budu dostupni na razini deset turističkih regija.

Tablica 2.1.

OPIS METODA ISTRAŽIVANJA

Sadržaj istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> • Temelji se na pregledu relevantne i recentne znanstvene i stručne literature o praćenju utjecaja turizma na lokalnu zajednicu, a obuhvaća sljedeća obilježja: <ul style="list-style-type: none"> → sociodemografska i socioekonomska obilježja ispitanika, → stavove prema turizmu i razvoju turizma u Hrvatskoj, kao i na području stanovanja, uključujući stavove o ekonomskim, društvenim, kulturnim i ekološkim utjecajima turizma, → stupanj uključenosti/izloženosti stanovnika turističkoj aktivnosti, → stupanj uključenosti stanovnika u turističko privređivanje (posredno ili neposredno), → stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj te → reakcije stanovnika na turiste i razne oblike turističke aktivnosti (kao mjerni instrument se koristi indeks turističke iritacije koji opisuje odnos lokalnog stanovništva prema turistima, a razlikuje četiri faze: euforiju, apatiju, iritaciju i antagonizam). • Sadržaj istraživanja velikim dijelom osigurava usporedbu dobivenih rezultata s onima ostvarenim u 2012. godini, kada je takvo istraživanje provedeno po prvi puta. Time je osigurana i mogućnost kontinuiranog praćenja učinaka turističke aktivnosti na lokalnu zajednicu.
Metoda prikupljanja podataka	<ul style="list-style-type: none"> • Računalom potpomognut telefonski intervju (CATI – <i>computer aided telephone interview</i>).
Instrument istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> • Strukturirani upitnik prilagođen telefonskom intervjuu. • Sva pitanja u upitniku su tzv. zatvorena pitanja, odnosno pitanja s unaprijed definiranim skupom odgovora.
Populacija	<ul style="list-style-type: none"> • Stalni stanovnici Republike Hrvatske u dobi od 18 do 75 godina.
Dizajn uzorka	<ul style="list-style-type: none"> • Stratificirani slučajni uzorak (stratum su regije). • Dizajn i veličina uzorka osiguravaju reprezentativne i pouzdane procjene na razini deset turističkih regija. • Veličina uzorka prema regijama nije bila proporcionalna broju stanovnika u regijama već je određena na temelju željene preciznosti procjene na razini regije, odnosno na razini cijele zemlje, uz pretpostavku najveće moguće standardne devijacije ($p=0,5$). Uzorak je proporcionalan prema veličini naselja, spolu i školskoj spremi ispitanika na razini regija.

Dizajn uzorka (nastavak)	<ul style="list-style-type: none"> Regije: <table border="1" data-bbox="437 271 967 842"> <thead> <tr> <th>Regija</th> <th>Županija</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Istra</td> <td>• Istarska</td> </tr> <tr> <td>Kvarner</td> <td>• Primorsko-goranska</td> </tr> <tr> <td>Lika-Karlovac</td> <td>• Karlovačka • Ličko-senjska</td> </tr> <tr> <td>Dalmacija-Zadar</td> <td>• Zadarska</td> </tr> <tr> <td>Dalmacija-Šibenik</td> <td>• Šibensko-kninska</td> </tr> <tr> <td>Dalmacija-Split</td> <td>• Splitsko-dalmatinska</td> </tr> <tr> <td>Dalmacija-Dubrovnik</td> <td>• Dubrovačko-neretvanska</td> </tr> <tr> <td>Grad Zagreb</td> <td>• Grad Zagreb</td> </tr> <tr> <td></td> <td>• Zagrebačka</td> </tr> <tr> <td></td> <td>• Krapinsko-zagorska</td> </tr> <tr> <td></td> <td>• Sisačko-moslavačka</td> </tr> <tr> <td>Središnja Hrvatska</td> <td>• Varaždinska • Koprivničko-križevačka • Međimurska • Bjelovarsko-bilogorska</td> </tr> <tr> <td></td> <td>• Virovitičko-podravska</td> </tr> <tr> <td></td> <td>• Požeško-slavonska</td> </tr> <tr> <td>Slavonija</td> <td>• Brodsko-posavska • Osječko-baranjska • Vukovarsko-srijemska</td> </tr> </tbody> </table> 	Regija	Županija	Istra	• Istarska	Kvarner	• Primorsko-goranska	Lika-Karlovac	• Karlovačka • Ličko-senjska	Dalmacija-Zadar	• Zadarska	Dalmacija-Šibenik	• Šibensko-kninska	Dalmacija-Split	• Splitsko-dalmatinska	Dalmacija-Dubrovnik	• Dubrovačko-neretvanska	Grad Zagreb	• Grad Zagreb		• Zagrebačka		• Krapinsko-zagorska		• Sisačko-moslavačka	Središnja Hrvatska	• Varaždinska • Koprivničko-križevačka • Međimurska • Bjelovarsko-bilogorska		• Virovitičko-podravska		• Požeško-slavonska	Slavonija	• Brodsko-posavska • Osječko-baranjska • Vukovarsko-srijemska
Regija	Županija																																
Istra	• Istarska																																
Kvarner	• Primorsko-goranska																																
Lika-Karlovac	• Karlovačka • Ličko-senjska																																
Dalmacija-Zadar	• Zadarska																																
Dalmacija-Šibenik	• Šibensko-kninska																																
Dalmacija-Split	• Splitsko-dalmatinska																																
Dalmacija-Dubrovnik	• Dubrovačko-neretvanska																																
Grad Zagreb	• Grad Zagreb																																
	• Zagrebačka																																
	• Krapinsko-zagorska																																
	• Sisačko-moslavačka																																
Središnja Hrvatska	• Varaždinska • Koprivničko-križevačka • Međimurska • Bjelovarsko-bilogorska																																
	• Virovitičko-podravska																																
	• Požeško-slavonska																																
Slavonija	• Brodsko-posavska • Osječko-baranjska • Vukovarsko-srijemska																																
Veličina uzorka	<ul style="list-style-type: none"> 2.535 ispitanika Prema regijama: <table border="1" data-bbox="437 929 967 1261"> <thead> <tr> <th>Regija</th> <th>Veličina uzorka (broj ispitanika)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>• Istra</td> <td>348</td> </tr> <tr> <td>• Kvarner</td> <td>331</td> </tr> <tr> <td>• Lika-Karlovac</td> <td>135</td> </tr> <tr> <td>• Dalmacija-Zadar</td> <td>228</td> </tr> <tr> <td>• Dalmacija-Šibenik</td> <td>225</td> </tr> <tr> <td>• Dalmacija-Split</td> <td>330</td> </tr> <tr> <td>• Dalmacija-Dubrovnik</td> <td>301</td> </tr> <tr> <td>• Grad Zagreb</td> <td>275</td> </tr> <tr> <td>• Središnja Hrvatska</td> <td>180</td> </tr> <tr> <td>• Slavonija</td> <td>182</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td>2.535</td> </tr> </tbody> </table> 	Regija	Veličina uzorka (broj ispitanika)	• Istra	348	• Kvarner	331	• Lika-Karlovac	135	• Dalmacija-Zadar	228	• Dalmacija-Šibenik	225	• Dalmacija-Split	330	• Dalmacija-Dubrovnik	301	• Grad Zagreb	275	• Središnja Hrvatska	180	• Slavonija	182	UKUPNO	2.535								
Regija	Veličina uzorka (broj ispitanika)																																
• Istra	348																																
• Kvarner	331																																
• Lika-Karlovac	135																																
• Dalmacija-Zadar	228																																
• Dalmacija-Šibenik	225																																
• Dalmacija-Split	330																																
• Dalmacija-Dubrovnik	301																																
• Grad Zagreb	275																																
• Središnja Hrvatska	180																																
• Slavonija	182																																
UKUPNO	2.535																																
Organizacija prikupljanja podataka (anketiranja)	<ul style="list-style-type: none"> Za prikupljanje podataka angažirana je agencija IPSOS koja raspolaže dovoljnim brojem CATI stanica (više od 50), što osigurava prikupljanje podataka u relativno kratkom vremenskom razdoblju, kako promjena turističke sezone i pojačana turistička aktivnost ne bi utjecala na rezultate istraživanja. Podaci su se prikupljali prema uputama i uz nadzor Instituta za turizam. 																																
Utežavanje (ponderiranje) rezultata istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> Rezultati su ponderirani na razini regije, prema veličini naselja, spolu, dobi i školskoj spremi ispitanika. Težine su definirane na temelju podataka Popisa stanovništva iz 2011. godine (Državni zavod za statistiku) kao omjer broja stanovnika i broja ispitanika u stratumu. Time je ostvarena reprezentativnost rezultata istraživanja na razini regije i razini zemlje, prema navedenim obilježjima. 																																
Razdoblje prikupljanja podataka	<ul style="list-style-type: none"> 19. lipnja do 5. srpnja 2018. 																																

Točnost procjena dobivenih istraživanjem na razini Hrvatske i turističkih regija prikazana je u tablici 2.2. na primjeru indeksa iritacije turistima. Indeks iritacije stanovnika turistima procijenjen je na razini Hrvatske s točnošću od +/- 3% odnosno koeficijent varijacije iznosi 1,8%. Tako se udio stanovnika koji bi voljeli vidjeti još više turista i onih koji toleriraju turiste smatrajući da je turizam dobar za lokalnu ekonomiju s 95%-tnom pouzdanošću nalazi u intervalu od 81,0% do 87,1%. Visoka razina točnosti procjena postignuta je i na razini regija i kreće se od +/- 4,3% (koeficijent varijacije od 2,5%) u Istri, regiji s najvećom turističkom aktivnošću, do +/- 11,0% (koeficijent varijacije 6,6%) u Slavoniji.

Tablica 2.2.

PRECIZNOST PROCJENE INDEKSA IRITACIJE LOKALNOG STANOVNIŠTVA TURISTIMA
 U 2018. GODINI PREMA REGIJAMA

Regija	Broj ispitanika	Procjena udjela* (u %)	Standardna pogreška (u %)	Koeficijent varijacije (u%)	95%-tni interval: donja granica (u %)	95%-tni interval: gornja granica (u %)
Hrvatska ukupno	2.004	84,1	1,5	1,8	81,0	87,1
Istra	316	87,6	2,2	2,5	83,2	91,9
Kvarner	272	88,3	2,2	2,5	84,0	92,7
Lika-Karlovac	76	91,7	4,7	5,1	82,4	100,0
Dalmacija-Zadar	202	90,4	2,7	3,0	85,1	95,8
Dalmacija-Šibenik	187	85,3	3,0	3,5	79,4	91,1
Dalmacija-Split	276	86,5	2,3	2,6	82,0	90,9
Dalmacija-Dubrovnik	260	79,6	3,0	3,7	73,8	85,5
Grad Zagreb	241	80,9	3,2	3,9	74,7	87,1
Središnja Hrvatska	103	81,8	4,8	5,9	72,2	91,3
Slavonija	71	85,3	5,6	6,6	74,0	96,5

* Udio odgovora: "Volim turiste - dovedite ih još više" i "Toleriram turiste - turizam je dobar za lokalnu ekonomiju" na skupu ispitanika u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Napomene važne za lakšu interpretaciju rezultata:

- zbog zaokruživanja iznosa u tekstu, zbrojevi pojedinačnih stavki ponekad ne odgovaraju ukupnoj vrijednosti prikazanoj na slici/ u tablici;
- tablice u kojima su prikazani rezultati pitanja na koja je bilo moguće dati više odgovora imaju uz naslov zvjezdicu (*);
- nepostojeća vrijednost (*missing*) za neko promatrano obilježje označena je u tablicama točkom (.)

3. Glavni nalazi istraživanja

- 3.1. Ekonomske koristi od turizma
- 3.2. Stavovi o turizmu
- 3.3. Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja

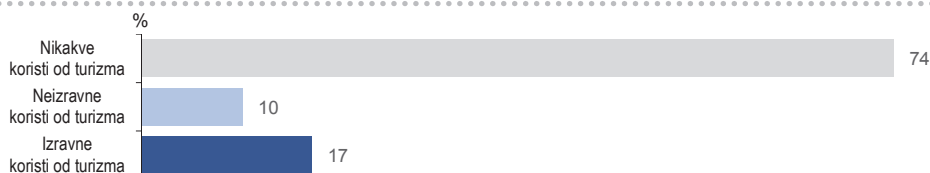
3. GLAVNI NALAZI ISTRAŽIVANJA

3.1. Ekonomske koristi od turizma

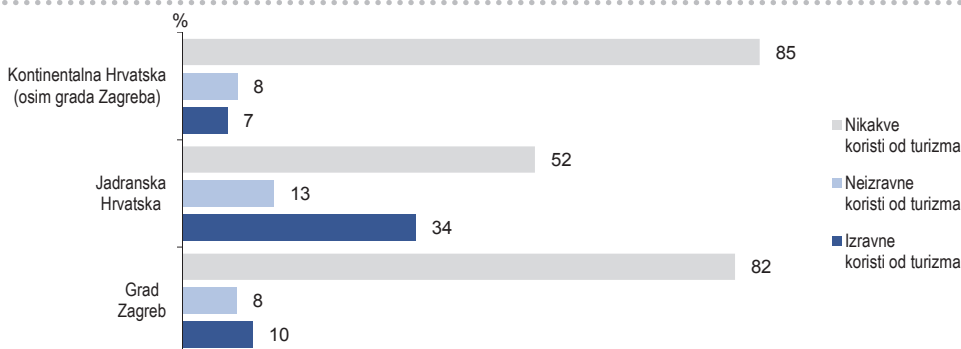
Nešto više od četvrtine stanovnika Hrvatske smatra da ima koristi od turizma, i to 17% izravne, a 10% neizravne koristi. Očekivano, postoje znatne razlike prema regijama. Tako svaki drugi stanovnik Jadranske Hrvatske ocjenjuje da ima koristi od turizma, njih 34% izravne, a 13% neizravne. Najviše izravne koristi od turizma imaju stanovnici Istre (47%) te dviju dalmatinskih regija: Dalmacije-Dubrovnik (44%) i Dalmacije-Zadar (42%). Manje od petine građana Zagreba smatra da ima koristi od turizma (10% izravne i 8% neizravne), dok u ostalom kontinentalnom dijelu zemlje 15% stanovnika smatra da ima koristi od turizma (7% izravne i 8% neizravne).

Onima koji smatraju da imaju korist od turizma, turizam je uglavnom dodatni izvor prihoda za 56%, a za svega 15% glavni izvor prihoda. Izuzetno je važno i to da za 29% stanovnika koji smatraju da imaju koristi od turizma, turizam nije izvor niti glavnih niti dodatnih prihoda. To znači na to da je kod ove skupine ljudi razvijena svijest da su koristi od turizma veće i sveobuhvatnije od prihoda koji se od turizma ostvaruju izravno i/ili neizravno.

Slika 3.1.1.
IMATE LI VI ILI ČLANOVI VAŠE OBITELJI KORISTI OD TURIZMA? (U%)

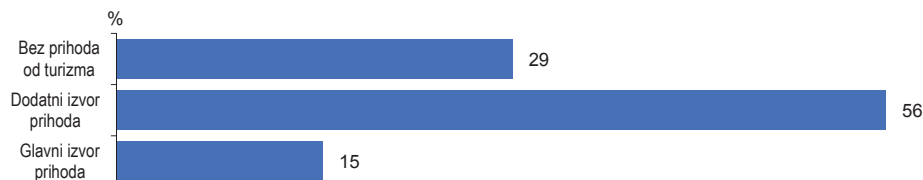

Slika 3.1.2.
PERCEPCIJA KORISTI OD TURIZMA PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA (U%)

Velik je udio onih koji koristi ostvaruju izvan svog mjesta stanovanja – 27% u okolici, a isto toliko u nekoj drugoj županiji. U priobalnoj regiji 67% stanovnika koji imaju koristi od turizma te koristi ostvaruju u mjestu stalnog boravka, a 30% u njegovoj okolici. U kontinentalnoj Hrvatskoj koristi od turizma uglavnom se ostvaruju u nekoj drugoj županiji (61% građana Zagreba i 53% građana ostalih kontinentalnih županija).

Slika 3.1.3.
VRSTA PRIHODA KOJU VI ILI VAŠA OBITELJ OSTVARUJETE OD TURIZMA? (U%)

Napomena: samo za one koji su izjavili da imaju izravne i/ili neizravne koristi od turizma

Slika 3.1.4.
GDJE OSTVARUJETE KORISTI OD TURIZMA? (U%)

3.2. Stavovi o turizmu

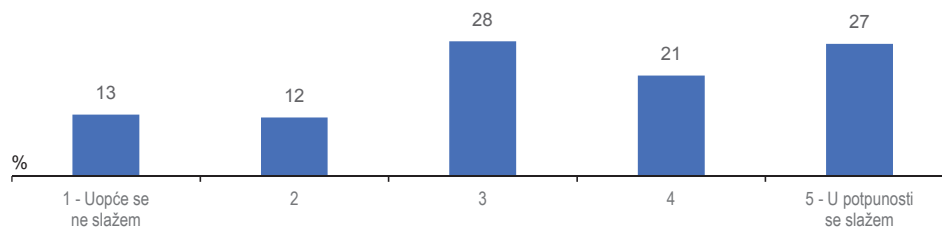
Ekonomski pokazatelji

Stanovnici Hrvatske imaju uglavnom pozitivno ili neutralno mišljenje o ekonomskom utjecaju turizma. Odbijaju tezu da turizam donosi više štete nego koristi (59% odbija, dok 25% nema jasan stav) i smatraju da turizam svima omogućuje bolji život (48%). Također, 44% se ne slaže s tezom da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta. Međutim, istodobno, smatraju da od turizma koristi ima samo manjina (47%) te da je ekonomska korist od turizma precijenjena (42%).

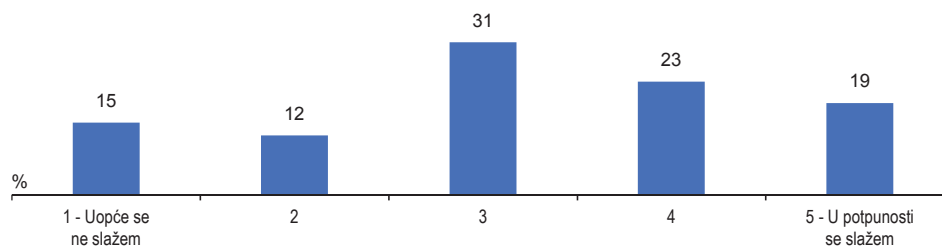
Ipak, udio onih koji nemaju jasan stav o ekonomskim koristima turizma relativno je velik. Četvrtina ne može odrediti donosi li turizam više štete nego koristi, a još nešto više (28%) omogućuje li turizam svima bolji život. Oko trećine ne može odrediti je li ekonomska korist od turizma precijenjena (31%), donosi li turizam samo loše plaćena radna mjesta (33%) te ima li od turizma u Hrvatskoj koristi samo manjina (32%).

Udio oponenta turizmu najmanji je. Petina ne smatra da nam turizam svima omogućuje bolji život, a 17% je mišljenja da nam turizam donosi više štete nego koristi.

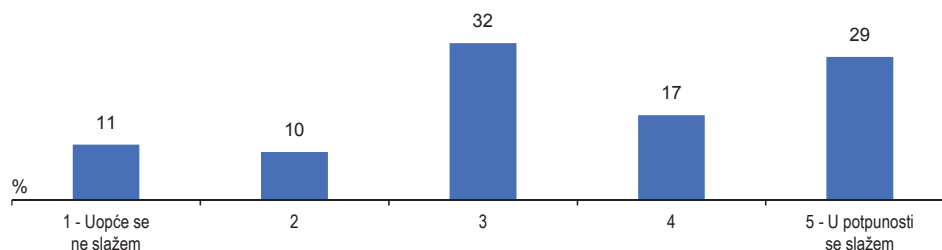
Slika 3.2.1.
 TURIZAM NAM
 SVIMA OMOGUĆUJE
 BOLJI ŽIVOT (U%)

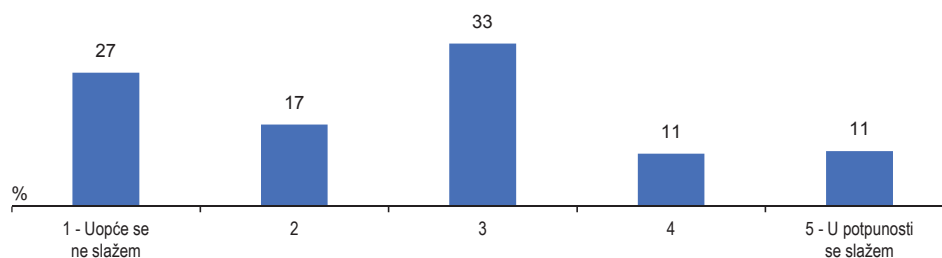
Slika 3.2.2.
 EKONOMSKA KORIST OD
 TURIZMA U HRVATSKOJ JE
 PRECIJENJENA (U%)

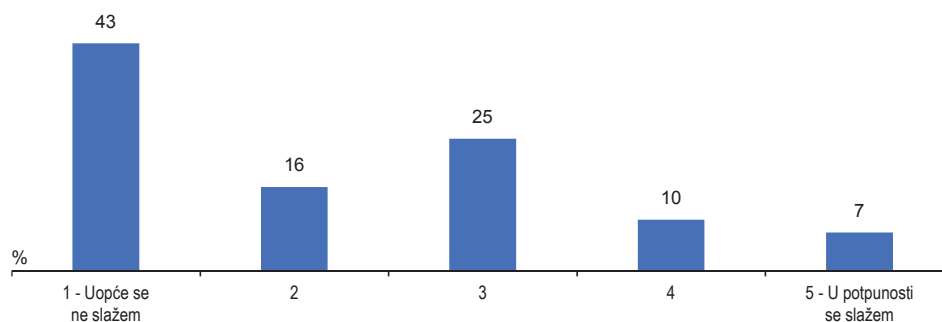
Slika 3.2.3.
 U HRVATSKOJ
 KORISTI OD TURIZMA
 IMA SAMO MANJI DIO
 STANOVNIŠTVA (U%)

Slika 3.2.4.
 TURIZAM DONOSI
 SAMO LOŠE PLAĆENA
 RADNA MJESTA (U%)

Slika 3.2.5.
 TURIZAM NAM
 DONOSI VIŠE ŠTETE
 NEGO KORISTI (U%)

Veći značaj ekonomskom utjecaju turizma, očekivano, pridaju stanovnici Jadranske Hrvatske koji i osobno imaju veće koristi od turizma u usporedbi s ostalim građanima (57% stanovnika Jadranske Hrvatske, 42% stanovnika Zagreba i 44% stanovnika ostalih kontinentalnih regija smatra da turizam svima omogućuje bolji život).

Očekivano, stanovnici koji smatraju da nemaju nikakve osobne koristi od turizma percipiraju i znatno manju ekonomsku korist od turizma za zemlju (43% onih koji nemaju osobnu korist od turizma smatra da nam turizam svima omogućuje bolji život, za razliku od 61% onih koji imaju izravnu i 65% onih koji imaju neizravnu korist od turizma) te u znatno većoj mjeri smatraju da koristi od turizma u zemlji ima samo manjina (51% onih koji nemaju osobnu korist od turizma smatra da koristi od turizma u zemlji ima samo manjina, za razliku od 34% onih koji imaju izravnu i 36% onih koji imaju neizravnu korist od turizma). Sličan je odnos zamijećen i u ocjeni da je ekonomska korist od turizma precijenjena te da turizam donosi više štete nego koristi.

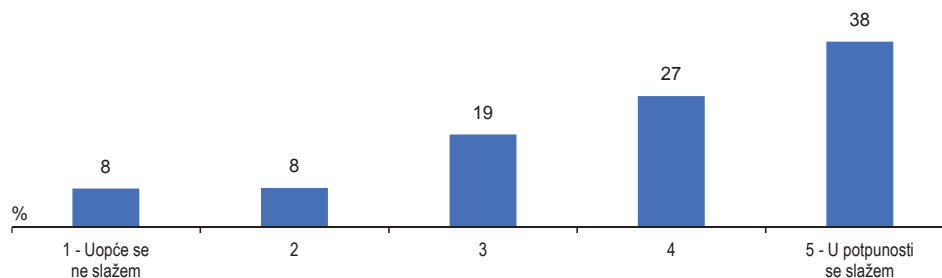
U odnosu na 2012. godinu smanjio se udio onih koji prepoznaju pozitivne ekonomske koristi. Percepcija pozitivnog utjecaja turizma na kvalitetu života smanjena je s 52% na 48%, dok je udio onih koji odbijaju tezu da turizam donosi više štete nego koristi smanjen s 90% na 83%.

Društveni i okolišni pokazatelji

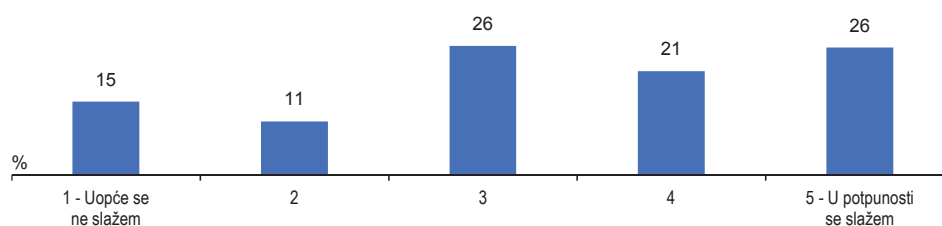
U odnosu na ekonomske koristi, stanovnici u znatno većem broju prepoznaju pozitivnu ulogu turizma u očuvanju tradicije (65%), a gotovo polovica (48%) smatra da turizam potiče bolju skrb za prirodnu baštinu. Ipak, kada je riječ o prirodnoj baštini, nešto više od četvrtine nema jasno mišljenje, a isto toliko smatra da to nije tako.

Stanovnici područja s manjom razinom turističke aktivnosti u većoj mjeri smatraju da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja. Tako tvrdnju o očuvanju tradicije podupire 70% stanovnika kontinentalnih regija, 67% stanovnika Zagreba i 57% stanovnika Jadranske Hrvatske.

Slika 3.2.6.
 TURIZAM PRIDONOSI
 OČUVANJU TRADICIJE
 I OBIČAJA (U%)

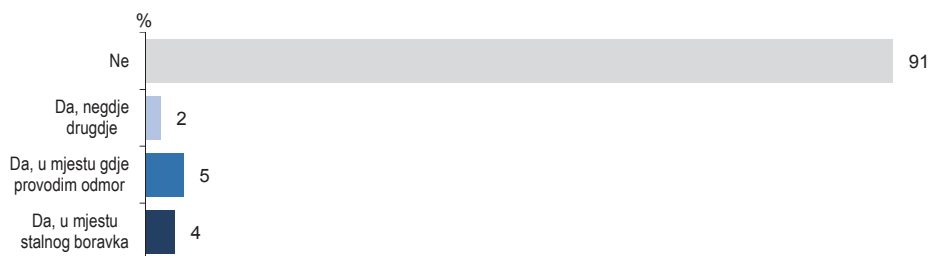

Slika 3.2.7.
 ZBOG TURIZMA BOLJE
 SKRIBIMO O PRIRODNOJ I
 KULTURNOJ BAŠTINI (U%)

Slika 3.2.8.

NEGATIVAN UTJECAJ
 TURISTA I NJIHOVE
 AKTIVNOSTI (BILO GDJE
 U HRVATSKOJ) NA ŽIVOT
 POJEDINCA ILI OBITELJI
 (U%)

Slika 3.2.9.

NEGATIVAN UTJECAJ
 TURISTA I NJIHOVE
 AKTIVNOSTI NA
 ŽIVOT POJEDINCA ILI
 OBITELJI PREMA REGIJI
 STANOVANJA (U%)

Svega 9% stanovnika izjavilo je su doživjeli negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja, mjestu provođenja odmora i/ili negdje drugdje. Stanovnici Jadranske regije taj su negativan utjecaj većinom doživjeli u mjestu stanovanja (8%), za razliku od građana grada Zagreba i drugih kontinentalnih destinacija koji negativan utjecaj turizma vežu najčešće uz mjesto provođenja odmora (9% odnosno 4%).

Podrška turističkom razvoju

Stanovnici Hrvatske većinom podržavaju daljnji rast turizma u zemlji odnosno pružili bi podršku ulaganjima u turistički razvoj.

Tako 63% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima. Veći broj turista u sezoni u primorskim destinacijama u najmanjoj bi mjeri voljeli vidjeti građani Zagreba (49%), dok bi stanovnici Jadranske Hrvatske većinom podržali veći broj turista u sezoni (65%), u samo nešto manjoj mjeri od stanovnika ostalih kontinentalnih regija (68%).

U istoj mjeri (65%) stanovnici zagovaraju i veći broj plovila (jahti i brodica) u sezoni, pri čemu su stanovnici cijele Kontinentalne Hrvatske nešto kritičniji u ocjeni prihvatnog kapaciteta Jadrana – 37% smatra, za razliku od 30% stanovnika Jadranske Hrvatske, da je već sad u sezoni na Jadranu previše jahti i brodica. Od primorskih županija, najmanju podršku daljnjem povećanju broja jahti i brodica na Jadranu iskazuju stanovnici Šibensko-kninske županije (39% ih smatra da ih je već sad previše tijekom sezone).

Najmanja je podrška iskazana povećanju broja velikih brodova na međunarodnim kružnim putovanjima u našim lukama. Na razini zemlje, 55% stanovnika ne bi podržalo povećanje broja velikih 'kruzera' u našim lukama. Povećanje broja 'kruzera' najmanje podržavaju građani Zagreba (30%), podrška stanovnika Jadranske Hrvatske nešto je ispod prosjeka (43%), a najveću podršku iskazuju stanovnici ostalih kontinentalnih regija (52%). Najmanja je podrška povećanju broja 'kruzera' u dvije najjužnije dalmatinske županije (26% stanovnika u Dalmaciji-Dubrovnik i 36% u Dalmaciji-Split).

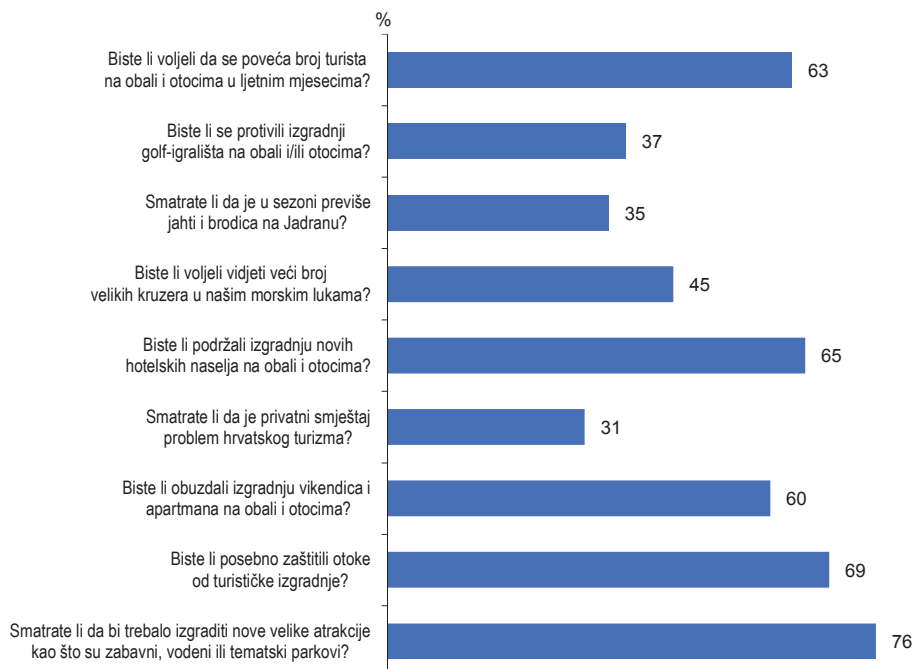
Snažna podrška iskazana je za izgradnju nove turističke infrastrukture, bilo hotelskih naselja na obali i otocima (65%), bilo velikih atrakcija kao što su zabavni, vodeni ili tematski parkovi (76%). Podrška novoj izgradnji prema regijama relativno je ujednačena, od 62% (u Zagrebu) do 68% (u drugim kontinentalnim dijelovima zemlje) za hotelska naselja te od 69% (u Zagrebu) do 79% (na kontinentu) za nove atrakcije.

Podrška je iskazana i za izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima – 63% stanovnika ne bi se protivilo takvoj izgradnji. Najmanji otpor izgradnji golf igrališta iskazan je na prostoru Jadranske Hrvatske (32%).

Većina stanovnika (69%) smatra da, kolokvijalno rečeno, privatni smještaj, odnosno obiteljski smještaj nije problem hrvatskog turizma. U Jadranskoj Hrvatskoj podrška obiteljskom smještaju je najveća (76%), a kreće se od 80% u Istri i Kvarneru do 71% u dubrovačkoj regiji i 68% u Lici i Karlovcu. Podrška obiteljskom smještaju najveća je kod onih koji percipiraju da imaju neizravne osobne koristi od turizma (80%), nešto manja kod onih koji imaju izravne osobne koristi (76%), a najmanja kod onih koji nemaju osobnih koristi od turizma (66%).

Većina stanovnika (60%) bi, međutim, obuzdala izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima, a još bi više građana (69%) posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje (u najvećoj mjeri građani Zagreba, 76%).

Slika 3.2.10.
 STAVOVI O RAZVOJU
 TURIZMA (U%)

Napomena: Prikazan je udio stanovnika koji je odgovorio 'Da' na postavljeno pitanje.

U odnosu na 2012. godinu, u 2018. godini je smanjena podrška povećanju turističke aktivnosti na obali i otocima, a u određenoj mjeri i novoj izgradnji turističke infrastrukture:

- Podrška daljnjem rastu broja turista na obali i otocima u sezoni smanjena je s 83% na 63%;
- Zagovaranje porasta broja jahti i brodica na Jadranu u sezoni smanjeno je sa 79% na 65%;
- Udio stanovnika koji bi voljeli vidjeti i veći broj 'kruzera' u našim morskim lukama smanjen je sa 65% na 45%;
- Podrška izgradnji novih hotelskih naselja smanjena je sa 70% na 65%, a novih velikih atrakcija (zabavnih, vodenih ili tematskih parkova) s 80% na 76%;
- I podrška obiteljskom smještaju je nešto manja – 72% stanovnika u 2012. i 69% stanovnika u 2018. godini smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma;
- Podjednak udio građana bi obuzdao izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima (61% u 2012. i 60% u 2018. godini) te golf igrališta (64% u 2012. i 63% u 2018. godini) ili bi posebno zaštitio otoke (68% u 2012. i 69% u 2018. godini)

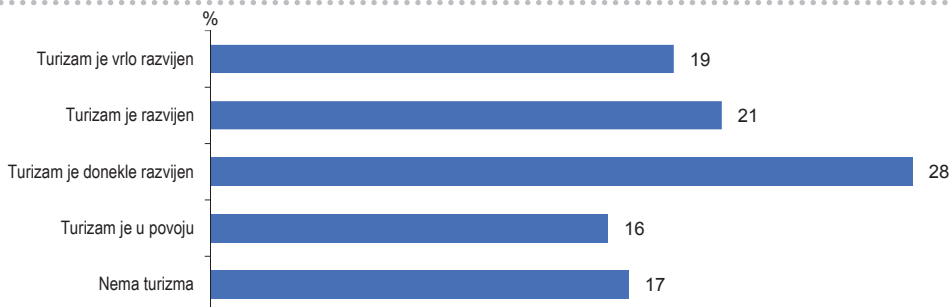
3.3. Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja

Svoje stavove o turizmu u mjestu stanovanja iskazivali su oni stanovnici koji smatraju da je turizam u njihovom mjestu donekle razvijen (28% stanovnika), razvijen (21%) ili vrlo razvijen (19%).

Velika većina stanovnika Jadranske Hrvatske (81%), prema vlastitoj ocjeni, živi u mjestima u kojima se razvoj turizma može svrstati u jednu od tri navedenih skupina. Pri tome je 34% ocijenilo razvoj turizma u mjestu kao 'vrlo razvijen', 23% kao 'razvijen' i 24% kao 'donekle razvijen'.

Za razliku od Jadranske Hrvatske, stanovnici kontinentalnih regija, s izuzetkom grada Zagreba, ocjenjuju da ih 51% živi u mjestima u kojima ili nema turizma ili je on tek u povoju. Samo 4% stanovnika kontinentalnih regija ocjenjuje da je turizam u mjestu 'vrlo razvijen'.

Slika 3.3.1.
 STUPANJ RAZVOJA
 TURIZMA U MJESTU
 STANOVANJA
 (U%)

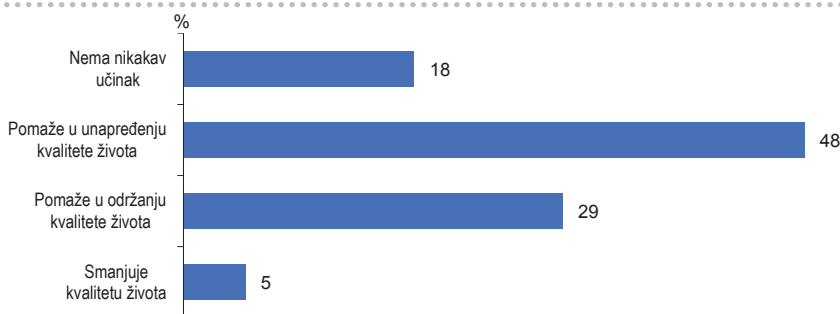
Ekonomski pokazatelji

Većina stanovnika u mjestima u kojima se odvija turistička aktivnosti sklonija je složiti se da turizam doprinosi kvaliteti života (77%, pri čemu 48% smatra da turizam doprinosi povećanju, a 29% održanju kvalitete života) i općenito donosi koristi njihovom mjestu (72%). Najveći je udio onih koji percipiraju koristi od turizma za svoje mjesto u Istri (87%), zatim u dubrovačkoj regiji (83%) pa u gradu Zagrebu (82%).

Ipak, nešto više od trećine (35%) stanovnika smatra da je turizam izazvao povećanje njihovih troškova života. Pri tome to smatra gotovo svaki drugi stanovnik Jadranske Hrvatske (49%) i svaki četvrti stanovnik kontinentalnog dijela zemlje.

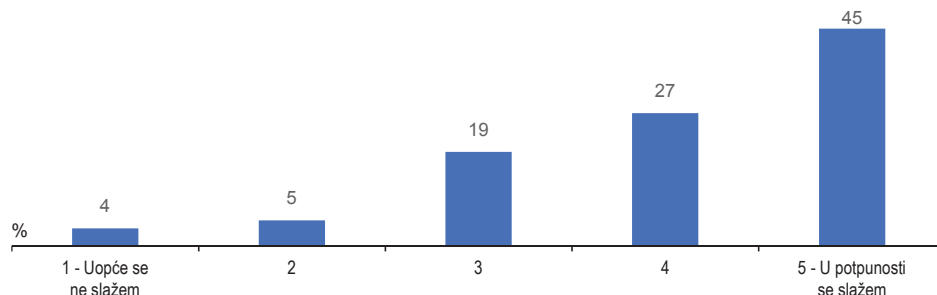
Udio stanovnika koji turizmu pripisuje povećanje troškova života povećan je s 26% u 2012. na 35% u 2018. godini.

Slika 3.3.2.
 DOPRINOS TURIZMA
 KVALITETI ŽIVOTA U MOM
 MJESTU (U%)

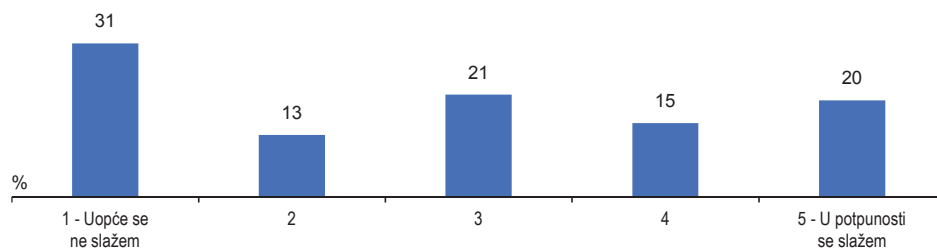

Napomena za slike 3.3.2. do 3.3.9.: Za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Slika 3.3.3.
 TURIZAM DONOSI KORISTI
 MOM MJESTU (U%)

Slika 3.3.4.
 USLIJED TURISTIČKOG
 RAZVOJA POVEĆALI
 SU SE MOJI TROŠKOVI
 ŽIVOTA (U%)

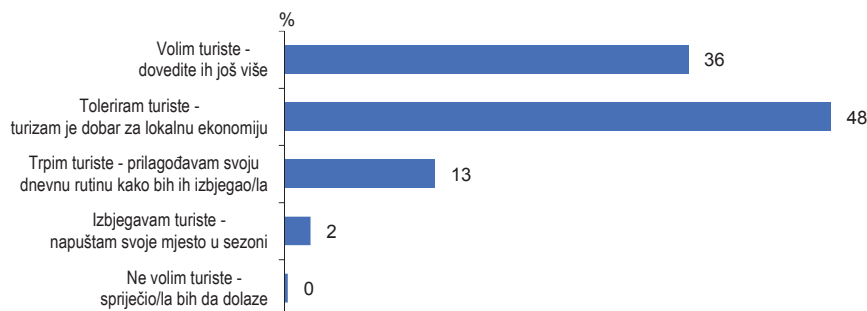

Društveni i okolišni pokazatelji

Stav prema turistima je izuzetno pozitivan. Unatoč sve većem broju turističkih dolazaka, većina (48%) je spremna tolerirati turiste jer shvaćaju koliko je turizam važan za lokalnu ekonomiju, a veliki udio (36%) bi ih volio vidjeti u još većem broju. Nešto manju toleranciju, uz prilagođavanje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste, iskazuje 13% stanovnika, najviše u dubrovačkoj regiji (18%) i gradu Zagrebu (16%). Stanovnici Jadranske Hrvatske, u prosjeku, iskazuju veću toleranciju (87%) u usporedbi sa stanovnicima grada Zagreba (81%) i drugih kontinentalnih regija (84%).

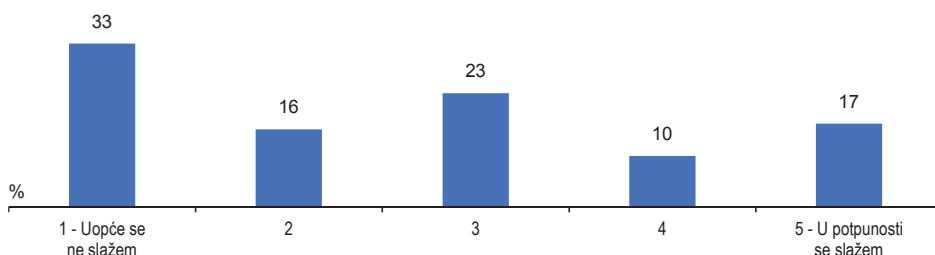
Porastom broja turističkih dolazaka raste smanjuje se i tolerantnost stanovnika prema turizmu i turistima. Tako je udio stanovnika koji bi voljeli vidjeti još više turista smanjen s 43% u 2012. godini na 36% u 2018., dok je udio onih koji se prilagođavaju turistima i turističkoj aktivnosti promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve više nego udvostručen u tom razdoblju (sa 6% u 2012. na 13% u 2018. godini). Udio onih koji toleriraju turiste i turističku aktivnost te onih koji napuštaju svoje mjesto u sezoni gotovo je nepromijenjen u odnosu na 2012. godinu.

Slika 3.3.5.
 ODNOS PREMA TURISTIMA
 U MJESTU STANOVANJA
 (U%)

Stanovnici uglavnom podržavaju (49%) ili nemaju izražen stav (23%) prema strancima koji bi se zapošljavali u turizmu. Podrška zapošljavanju stranaca najveća je u gradu Zagrebu (58%).

Slika 3.3.6.
 ZAPOŠLJAVANJE
 STRANACA ZA
 POTREBE TURIZMA
 UGROZIT ČE
 KVALITETU ŽIVOTA
 U MOM MJESTU
 (U%)

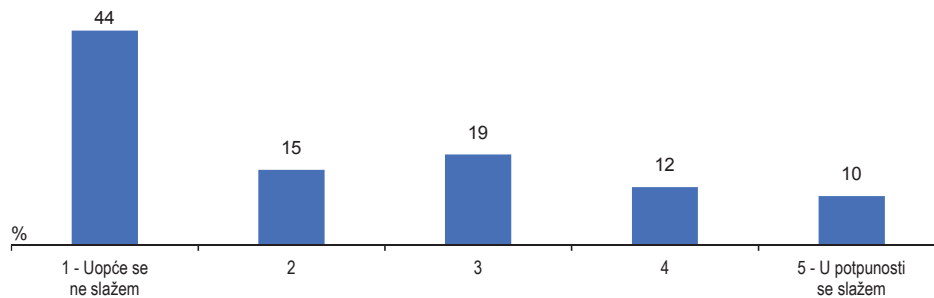

Iako 'apartmanizacija' i 'betonizacija' obale često dominiraju javnim diskursom, gotovo 60% stanovnika ne smatra da turistička izgradnja narušava vizualni sklad njihovog mjesta. Međutim, taj se udio značajno razlikuje s obzirom na regiju. Tako stanovnici Jadranske Hrvatske u znatno manjoj mjeri (48%) smatraju da turistička izgradnja ne narušava vizualni sklad mjesta, 21% nema određeni stav, dok 30% smatra da ta izgradnja ipak nagrđuje izgled mjesta. Stav da turistička izgradnja narušava vizualni sklad njihovog mjesta najizraženiji je u četiri dalmatinske županije.

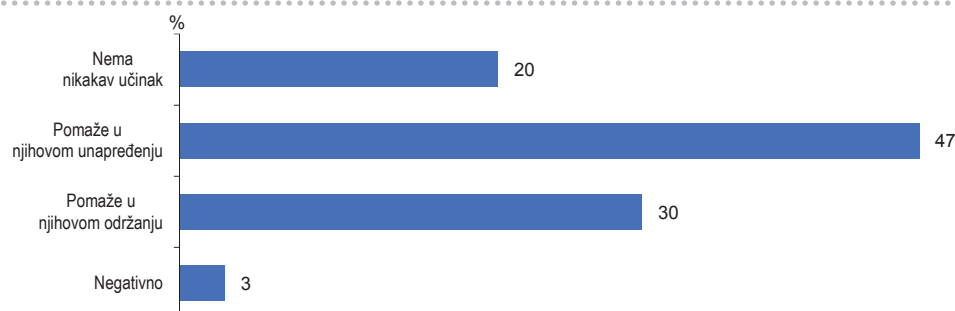
Povećan je udio stanovnika koji smatraju da turistička izgradnja narušava vizualni sklad njihovih mjesta (s 18% u 2012. godini na 22% u 2018. godini).

Većina stanovnika (77% na razini zemlje,) smatra da turizam pomaže očuvanju (30%) tradicije, kulture i običaja ili ih unapređuje (47%). Na razini Jadranske Hrvatske taj je udio nešto manji (71%), a 5% stanovnika smatra da turizam negativno utječe na tradiciju, kulturu i običaje.

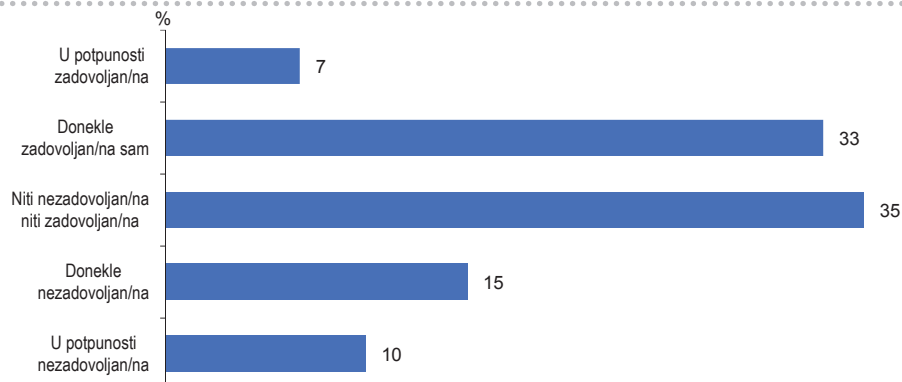
Slika 3.3.7.
 TURISTIČKA IZGRADNJA
 NAGRĐUJE IZGLED MOG
 MJESTA (U%)

Slika 3.3.8.
 UTJECAJ TURIZMA NA
 TRADICIONALNI NAČIN
 ŽIVOTA, OBIČAJE I
 KULTURU (U%)

Slika 3.3.9.
 ZADOVOLJSTVO
 STANOVNIKA
 UKLJUČENOŠĆU U
 PROCES PLANIRANJA
 I RAZVOJA TURIZMA U
 MJESTU STANOVANJA
 (U%)

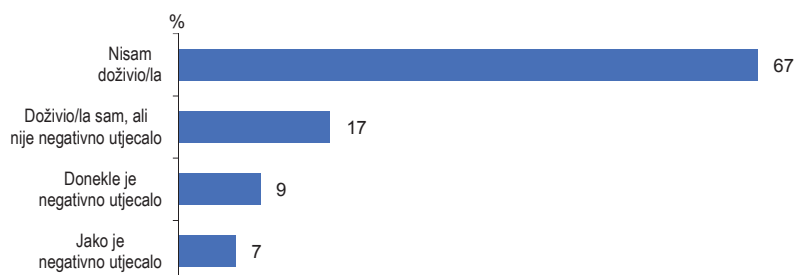
Kad je riječ o upravljanju turizmom na razini destinacije, 40% stanovnika izražava zadovoljstvo (7% u potpunosti i 33% donekle) uključenošću stanovnika u proces planiranja razvoja turizma. Nešto više od trećine (35%) ne izražava niti zadovoljstvo niti nezadovoljstvo pa bi se moglo zaključiti da su nezainteresirani prema uključivanju u proces planiranja razvoja turizma, dok četvrtina stanovnika izražava nezadovoljstvo (10% potpuno, a 15% djelomično) svojom uključenošću u taj proces.

Utjecaj turizma na kvalitetu života

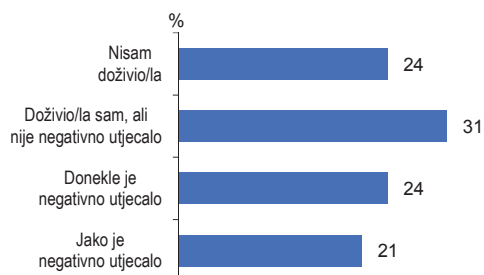
Negativne utjecaje turizma koji potencijalno umanjuju kvalitetu života u mjestima s razvijenim ili vrlo razvijenim turizmom doživio je značajan broj stanovnika, i to ponajviše buku i gužve, ali i probleme s otpadom. Očekivano, negativnim su utjecajima najviše bili izloženi stanovnici Jadranske Hrvatske.

- 16% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja remeti kvalitetu života u vlastitom domu;
- na 45% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 32% gužve na ulicama/ šetnicama/ trgovinama/ restoranima, a na 18% gužve na plažama; na 18% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama;
- 48% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta;
- 42% stanovnika zasmetalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 28% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije;
- 8% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi;
- 9% je imalo negativna iskustva s prekidima u napajanju električnom energijom.

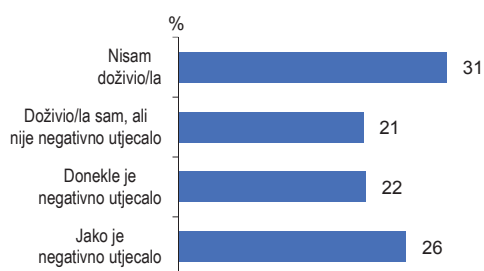
Slika 3.3.10.
 BUKA KOJA REMETI
 KOMFOR DOMA
 (ODMOR, SPAVANJE)
 (U%)

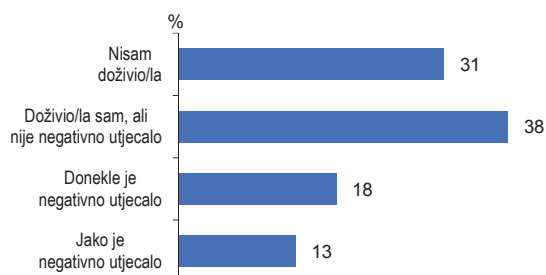
Slika 3.3.11.
 GUŽVA U PROMETU
 (U%)

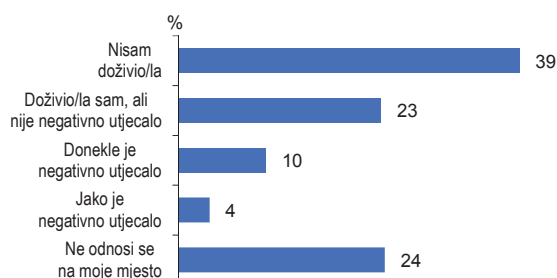
Slika 3.3.12.
 PROBLEMI S
 PARKIRANJEM
 (NEMA SLOBODNIH
 MJESTA) (U%)

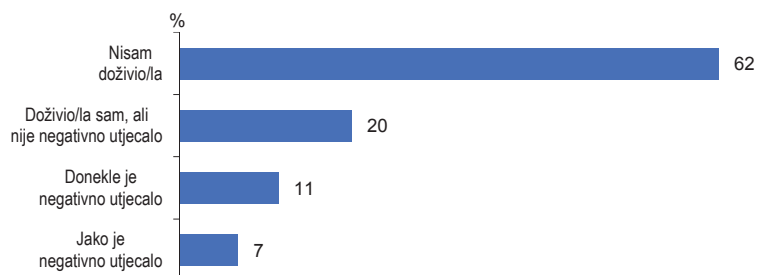
Slika 3.3.13.
 GUŽVA NA ULICAMA,
 ŠETNICAMA,
 U TRGOVINAMA
 (U%)

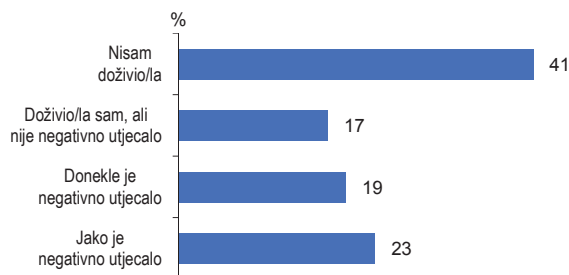
Slika 3.3.14.
 GUŽVA NA
 PLAŽAMA
 (U%)

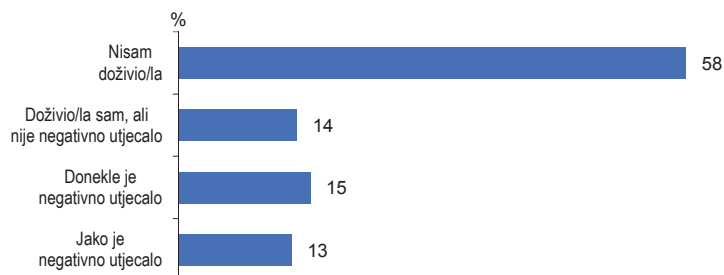
Slika 3.3.15.
 GUŽVA U DOMOVIMA
 ZDRAVLJA (U%)

Slika 3.3.16.
 NEPRIMJERENO
 ODLOŽENO SMEĆE (U%)

Slika 3.3.17.
 NEUGODNI MIRISI
 (IZ KONTEJNERA,
 KANALIZACIJE) (U%)

Slika 3.3.18.
 NESTAŠICA ILI
 RESTRIKCIJA U
 VODOOPSKRBI (U%)

Slika 3.3.19.
 PREKIDI U NAPAJANJU
 ELEKTRIČNOM
 ENERGIJOM (U%)

Napomena za slike 3.3.10. do 3.3.19.: Za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam razvijen ili vrlo razvijen.

4. Rezultati istraživanja prema regijama

- 4.1. Istra
- 4.2. Kvarner
- 4.3. Lika-Karlovac
- 4.4. Dalmacija-Zadar
- 4.5. Dalmacija-Šibenik
- 4.6. Dalmacija-Split
- 4.7. Dalmacija-Dubrovnik
- 4.8. Grad Zagreb
- 4.9. Središnja Hrvatska
- 4.10. Slavonija

4.1. Istra

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privredništvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 66% stanovnika Istre smatra da ima koristi od turizma (47% izravne, 19% neizravne), dok je 34% stanovnika izjavilo da nema nikakve koristi od turizma • 72% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 31% u okolici mjesta stanovanja, a 4% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 66% od onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 17% glavni izvor prihoda, a 17% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 61% stanovnika Istre smatra da turizam svima omogućuje bolji život, što je od nacionalnog prosjeka više za čak 13 postotnih bodova i najviše je u usporedbi sa svim drugim primorskim županijama • 82% stanovnika, u potpunosti ili djelomično, odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 20% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 44% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 35% da od turizma koristi ima samo manjina • 58% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 49% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 14% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (11%), mjestu provođenja odmora i/ili negdje drugdje
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 59% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima • 60% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 74% stanovnika zagovara porast broja jahti i brodica u sezoni • 45% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 56% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 74% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 80% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 65% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 77% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 75% smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 87% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 55% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 22% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 26% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 76% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 83% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 46% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 25% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 48% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 39% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista • 10% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, dok bi 2% spriječilo dolazak turista

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 16% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 54% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 27% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 21% gužve na plažama; na 24% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 55% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 39% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 25% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije
- 10% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi, a 6% s prekidima u napajanju električnom energijom

4.2. Kvarner

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 62% stanovnika izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma, 29% ocjenjuje da ima izravne, a 9% neizravne koristi od turizma • 60% ih te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 33% u okolici mjesta stanovanja, a 17% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 68% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 16% glavni izvor prihoda, a 16% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • polariziran je stav o ekonomskom utjecaju turizma - 49% stanovnika slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, 22% se ne slaže, a 29% je neopredijeljeno • 84% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 19% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 37% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 41% da od turizma koristi u Hrvatskoj ima samo manjina • 57% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 43% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 10% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (6%), mjestu provođenja odmora (3%) i/ili negdje drugdje (1%)
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 65% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima • 67% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 80% stanovnika zagovara porast broja jahti i brodice u sezoni • 47% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 61% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 75% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 80% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 63% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 65% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 49% stanovnika smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 72% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 39% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 25% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 24% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 67% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 76% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 42% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 27% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 50% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 39% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista • 8% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, dok 2% napušta svoje mjesto u sezoni

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 18% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 48% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 27% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 22% gužve na plažama; na 14% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 47% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 40% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 26% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije
- 6% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi, a 5% s prekidima u napajanju električnom energijom

4.3. Lika-Karlovac

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 77% stanovnika izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma, 10% stanovnika percipira da ima izravne, a 13% neizravne koristi od turizma • 39% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 21% u okolici mjesta stanovanja, a 40% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 36% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 24% glavni izvor prihoda, a 40% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • polariziran je stav o ekonomskom utjecaju turizma - 49% stanovnika slaže se da turizam svima omogućuje bolji život • 79% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 19% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 34% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 40% da od turizma koristi ima samo manjina • 61% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 44% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 7% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (0,3%), mjestu provođenja odmora (3%) i/ili negdje drugdje (4%)
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 64% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima • 57% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 66% stanovnika zagovara porast broja jahti i brodice u sezoni • 43% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 57% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 71% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 68% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, a 64% bi obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 68% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 13% stanovnika regije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 57% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 21% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 25% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 21% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 74% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 75% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 32% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 31% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 47% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 44% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista • 7% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, a samo 1% napušta svoje mjesto u sezoni

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 11% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 50% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 32% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 22% gužve na plažama; na 17% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 40% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 51% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 10% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije

4.4. Dalmacija-Zadar

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 54% stanovnika zadarske regije smatra da ima koristi od turizma (42% izravne, 12% neizravne), dok je 46% stanovnika izjavilo da nema nikakve koristi od turizma • 71% ih te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 24% u okolici mjesta stanovanja, a 6% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 73% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 13% glavni izvor prihoda, a 14% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 59% stanovnika regije slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 78% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 24% stanovnika regije smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 46% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 40% da od turizma koristi ima samo manjina • 54% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 51% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 10% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (6%), mjestu provođenja odmora (1%) i/ili negdje drugdje (3%)
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 70% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima, a isto toliko ih zagovara i porast broja jahti i brodica u sezoni • 72% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 50% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 67% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 77% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 67% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 59% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 63% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 69% stanovnika regije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 80% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 56% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 31% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 35% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 75% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 78% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 40% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 29% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 48% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 42% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista • 6% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, dok 3% napušta svoje mjesto u sezoni kako bi izbjeglo turiste

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 19% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 53% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 42% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 18% gužve na plažama; na 32% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 59% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 51% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 33% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije
- 14% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi i s prekidima u napajanju električnom energijom

4.5. Dalmacija-Šibenik

Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje	<ul style="list-style-type: none"> • 53% stanovnika izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma, 36% ima izravne, a 11% neizravne koristi od turizma • 73% ih te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 25% u okolici mjesta stanovanja, a 5% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 74% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 17% glavni izvor prihoda, a 9% nema nikakvih prihoda od turizma
Stavovi o turizmu u Hrvatskoj	<ul style="list-style-type: none"> • 57% stanovnika regije slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 80% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 22% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 42% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 41% da od turizma u Hrvatskoj koristi ima samo manjina • 69% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 53% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 13% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (8%), mjestu provođenja odmora (4%) i/ili negdje drugdje (1%)
Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • 69% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima a samo nešto manje (61%) i porast broja jahti i brodica u sezoni • 65% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 50% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 61% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 76% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 77% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 59% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 71% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja	<ul style="list-style-type: none"> • 57% stanovnika regije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 71% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 55% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 32% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 34% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 75% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 77% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 50% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 24% izražava nezadovoljstvo
Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)	<ul style="list-style-type: none"> • 43% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a gotovo isto toliko (42%) bi voljelo vidjeti još više turista • 11% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, dok 3% napušta svoje mjesto u sezoni kako bi izbjeglo turiste

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 23% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja je remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 57% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 37% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 27% gužve na plažama; na 28% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 59% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 35% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 41% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije
- 6% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi, a 20% s prekidima u napajanju električnom energijom

4.6. Dalmacija-Split

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 49% stanovnika splitske regije smatra da ima koristi od turizma (34% izravne, 15% neizravne), dok je 51% stanovnika izjavilo da nema nikakve koristi od turizma • 61% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 38% u okolici mjesta stanovanja, a 8% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 67% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 16% glavni izvor prihoda, a 17% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 56% stanovnika regije slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 82% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 22% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 40% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 37% da od turizma u Hrvatskoj koristi ima samo manjina • 56% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 46% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 11% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (8%), mjestu provođenja odmora (2%) i/ili negdje drugdje (2%)
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 61% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima, a nešto više (65%) i porast broja jahti i brodica u sezoni • 73% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 36% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 66% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 81% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 75% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 61% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 64% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 57% stanovnika regije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 76% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 46% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 26% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 35% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 66% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 82% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 32% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 31% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 57% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 29% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista • 13% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, a tek nešto manje od 1% napušta svoje mjesto u sezoni kako bi izbjeglo turiste

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 21% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 66% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve (najviše poslije dubrovačke regije), na 38% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima, a na 19% gužve na plažama; na 15% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 61% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 48% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 33% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije
- 11% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi
- 12% je imalo negativna iskustva s prekidima u napajanju električnom energijom

4.7. Dalmacija-Dubrovnik

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 61% stanovnika regije smatra da ima koristi od turizma (44% izravne, 17% neizravne), dok je 39% stanovnika izjavilo da nema nikakve koristi od turizma • 73% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 25% u okolici mjesta stanovanja, a 6% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 60% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 23% glavni izvor prihoda, a 17% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 58% stanovnika slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 82% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 19% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 33% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 35% da od turizma u Hrvatskoj koristi ima samo manjina • 61% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 39% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 17% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (14%), mjestu provođenja odmora (2%) i/ili negdje drugdje (2%)
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 59% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima, dok 71% stanovnika zagovara porast broja jahti i brodice u sezoni • 62% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 26% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 61% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 73% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 71% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, ali bi 58% stanovnika obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 67% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 62% stanovnika regije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 83% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 59% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 26% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 31% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 72% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 76% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 41% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 28% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 45% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 35% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista • 18% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, dok nešto manje od 2% stanovnika napušta svoje mjesto u sezoni kako bi izbjeglo turiste

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 27% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 73% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve (najviše u odnosu na druge primorske županije), na 59% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima (također najviše), a na 27% gužve na plažama; na 20% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 68% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta (najviše u odnosu na druge primorske županije)
- 54% stanovnika zasmatalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 39% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije
- 7% je imalo negativna iskustva s nestašicom ili restrikcijom u vodoopskrbi, a 12% s prekidima u napajanju električnom energijom

4.8. Grad Zagreb

Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje	<ul style="list-style-type: none"> • 82% stanovnika izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma • 10% ima izravne, a 8% neizravne koristi od turizma • 32% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 9% u okolici mjesta stanovanja, a 61% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 46% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 21% glavni izvor prihoda, a 34% nema nikakvih prihoda od turizma
Stavovi o turizmu u Hrvatskoj	<ul style="list-style-type: none"> • 42% stanovnika slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 85% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 20% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 35% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 46% da od turizma u Hrvatskoj koristi ima samo manjina • 67% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 41% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 11% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (2%), mjestu provođenja odmora (9%) i/ili negdje drugdje (2%)
Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • 49% stanovnika zagovara porast broja turista (najmanje u odnosu na sve druge regije) na obali i otocima u ljetnim mjesecima, 63% porast broja jahti i brodice u sezoni • 67% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 30% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 62% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 69% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 62% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, a 63% stanovnika bi obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 76% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke
Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja	<ul style="list-style-type: none"> • 68% stanovnika Zagreba smatra da je turizam u gradu (vrlo) razvijen • 82% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi gradu u kojem žive • 26% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 24% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 15% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje grad • 75% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 76% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 35% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 26% izražava nezadovoljstvo
Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)	<ul style="list-style-type: none"> • 42% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista u gradu, dok njih 39% tolerira turiste i turističku aktivnost • 16% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, a 3% napušta svoje mjesto u sezoni kako bi izbjeglo turiste

**Percepcija
negativnih utjecaja
turizma**

- 12% stanovnika imalo je negativna iskustva s bukom koja bi remetila kvalitetu života u vlastitom domu
- na 32% stanovnika negativan utjecaj su imale prometne gužve, na 29% gužve na ulicama/šetnicama/trgovinama/ restoranima; na 12% negativno su utjecale i gužve u domovima zdravlja/ambulantama
- 36% imalo je negativna iskustva s traženjem slobodnih parkirnih mjesta
- 37% stanovnika zasmetalo je neprimjereno odlaganje smeća, a 26% neugodni mirisi iz kontejnera/kanalizacije

4.9. Središnja Hrvatska

<p>Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 83% stanovnika regije izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma, 7% ima izravne, a 9% neizravne koristi od turizma • 34% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 31% u okolici mjesta stanovanja, a 46% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 27% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam je dodatni izvor prihoda, za 6% glavni izvor prihoda, a 66% nema nikakvih prihoda od turizma
<p>Stavovi o turizmu u Hrvatskoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svaki drugi stanovnik regije slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 86% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 23% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 46% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 56% da od turizma u zemlji koristi ima samo manjina • 74% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 55% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 8% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (1%), mjestu provođenja odmora (6%) i/ili negdje drugdje (1%)
<p>Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 68% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima, a 64% stanovnika zagovara porast broja jahti i brodica u sezoni • 60% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 53% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 67% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 78% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 64% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, a 54% stanovnika bi obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 65% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
<p>Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 19% stanovnika regije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 64% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 28% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 37% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 16% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto stanovanja • 85% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 72% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 45% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 24% izražava nezadovoljstvo
<p>Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 49% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 33% bi voljelo vidjeti još više turista • 14% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve, dok 4% napušta svoje mjesto u sezoni kako bi izbjeglo turiste

4.10. Slavonija

Ekonomska ovisnost o turizmu i stupanj uključenosti u turističko privređivanje	<ul style="list-style-type: none"> • 88% stanovnika izjavilo je da nema nikakve koristi od turizma, 6% ima izravne, a 6% neizravne koristi od turizma • 18% te koristi ostvaruje u mjestu stanovanja, 20% u okolici mjesta stanovanja, a 72% i/ili u nekoj drugoj županiji • za 53% onih koji imaju izravne ili neizravne koristi od turizma, turizam dodatni izvor prihoda, za 5% glavni izvor prihoda, a 42% nema nikakvih prihoda od turizma
Stavovi o turizmu u Hrvatskoj	<ul style="list-style-type: none"> • 37% stanovnika slaže se da turizam svima omogućuje bolji život, a 82% stanovnika odbija tezu da turizam donosi više štete nego koristi • 24% stanovnika smatra da turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta, 49% da je ekonomska korist od turizma precijenjena, a 49% da od turizma u Hrvatskoj koristi ima samo manjina • 65% smatra da turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja • 46% smatra da zbog turizma bolje skrbimo o okolišu • 7% stanovnika doživjelo je negativan utjecaj turizma, bilo u mjestu stanovanja (2%), mjestu provođenja odmora (6%) i/ili negdje drugdje (1%)
Stupanj podrške ulaganjima u turistički razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • 69% stanovnika zagovara porast broja turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima, a samo nešto manje (62%) i porast broja jahti i brodice u sezoni • 54% stanovnika bi podržalo izgradnju golf igrališta na obali i/ili otocima • 52% stanovnika bi voljelo vidjeti i veći broj kruzera u našim morskim lukama • 71% stanovnika bi podržalo i izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima, a 80% i novih velikih atrakcija (zabavni, vodeni ili tematski parkovi) • 71% stanovnika smatra da privatni smještaj nije problem hrvatskog turizma, a 60% stanovnika bi obuzdalo izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima • 70% stanovnika bi posebno zaštitilo otoke od turističke izgradnje
Stavovi o turizmu u mjestu stanovanja	<ul style="list-style-type: none"> • Samo 10% stanovnika Slavonije smatra da živi u mjestima u kojima je turizam (vrlo) razvijen • 52% stanovnika se slaže da turizam donosi koristi mjestu u kojem stanuje • 21% stanovnika turizmu pripisuje povećanje troškova života • 19% smatra da bi kvalitetu njihova života narušio uvoz radne snage za potrebe turizma • 21% stanovnika smatra da turistička izgradnja nagrđuje mjesto • 84% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju tradicionalnog načina života, običaja i kulture u mjestu stanovanja • 82% građana smatra da turizam pomaže u održavanju i/ili unapređenju kvalitete života u mjestu stanovanja • 40% ocjenjuje zadovoljavajućom uključenost građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja; 12% izražava nezadovoljstvo
Reakcije stanovnika prema turistima i raznim oblicima turističke aktivnosti (indeks turističke iritacije)	<ul style="list-style-type: none"> • 65% stanovnika tolerira turiste i turističku aktivnost, a 21% stanovnika bi voljelo vidjeti još više turista u svom mjestu • 15% stanovnika se prilagođava promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve

5. Zaključak

5. ZAKLJUČAK

Već od sedamdesetih godina prošlog stoljeća, s ubrzanim razvojem turizma, shvatilo se da turizam pozitivno utječe na kvalitetu i standard života cijele zajednice, očuvanje tradicije i skrb o okolišu, međukulturno razumijevanje i toleranciju. Istodobno, turizmu se često pripisuju poticanje ekonomske nejednakosti, loše plaćena radna mjesta, degradacija okoliša ili narušavanje lokalnog načina života. Djelomično i uslijed nedostatka dobro artikuliranih strategija komunikacije s različitim segmentima lokalnog stanovništva (dionika), ove negativne manifestacije turizma često su naglašene u medijima, te se ponekad stječe dojam da je turizam 'nužno zlo', ignorirajući pri tome njegov ekonomski, društveni, kulturni i ekološki doprinos.

Stoga je praćenje stavova stanovnika neophodno kako bi se dobila jasnija slika o tome kako stanovnici doživljavaju turizam i kako turizam utječe na njihove živote. Te spoznaje trebale bi biti polazište za definiranje strategije komunikacije s glavnim dionicima: (i) tvorcima politika resora o kojima turizam ovisi, a koji u njenom nedostatku dojmove o turizmu stvaraju iz medija i osobnih iskustava, (ii) medijima koji su nerijetko usmjereni na negativne manifestacije turizma, (iii) nevladinim organizacijama koje često pružaju otpor investicijama u turizam te (iv) stanovnicima koji od turizma imaju koristi, a da toga često nisu svjesni. Pri tome, važno je imati na umu da ovdje ne bi smjela biti riječ o pukom stvaranju pozitivnog javnog mnijenja manipuliranjem informacijama, već o pravodobnom i točnom informiranju s jedne strane te, s druge strane, poduzimanjem konkretnih mjera za umanjivanje negativnih utjecaja turizma i turističkih aktivnosti na kvalitetu života stanovnika.

Iz ovog, drugog po redu istraživanja stavova lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj, vidljivo je da stanovnici Hrvatske doživljavaju turizam uglavnom u pozitivnom svjetlu, i to osobito kada je riječ o doprinosu turizma očuvanju tradicije i običaja, okoliša, te ekonomskom doprinosu i doprinosu kvaliteti života na razini destinacija. Pozitivno je i to što postoji relativno veliki udio stanovnika koji unatoč tome što od turizma nemaju nikakvih prihoda, još uvijek izjavljuju da od turizma imaju koristi. Tu je riječ o tzv. altruističkom višku, gdje građani prepoznaju da, bez obzira što nisu uključeni u turističko privredništvo, turizam doprinosi kvaliteti života i blagostanju cijele društvene zajednice.

Pozitivno je i to da građani kritički propituju teze koje se često i kontinuirano plasiraju u javnom diskursu poput turizma kao aktivnosti koja otvara samo loše plaćena radna mjesta, koji potiče neželjeni uvoz strane radne snage ili betonizaciju i vizualno nagrđenje urbanog sklada. Konačno, vjerojatno zbog izražene svijesti o ekonomskoj koristi od turizma, stanovnici su općenito tolerantni prema gužvama i ostalim negativnim manifestacijama turističke aktivnosti.

Ipak, važno je uočiti dva bitna rezultata. Prvo, vidljiv je trend smanjivanja podrške turizmu, s obzirom na to da u odnosu na 2012., pada udio stanovnika koji prepoznaju pozitivne učinke turizma te raste udio onih koji prepoznaju njegove negativne učinke. Također, lagan je pad podrške raznim politikama turističkog razvoja (porast broja turista, ulaganja u turističku infrastrukturu, razvoj nautičkog turizma i slično). Razlog tome može biti nagli rast turističkih dolazaka i bujanje turističkih aktivnosti koje prelazi granicu tolerancije stanovnika, kao i sve prisutnije kritike o neodrživosti takvog modela turističkog razvoja. Drugo, postoji relativno velik udio onih koji nemaju formirane stavove o raznim aspektima turizma (20 do 30%) i koji relativno lako mogu postati pobornici, ali jednako tako i oponenti, turizma i turističkog razvoja.

Na temelju ovih rezultata, tvorcima turističkih politika na nacionalnoj i regionalnoj razini, mogu osmisliti kvalitetne strategije ili planove podizanja svijesti stanovnika o važnosti i vrijednosti turizma, što je jedna od ključnih zakonom definiranih zadaća sustava turističkih zajednica. Ove bi strategije trebale definirati ključne poruke za različite segmente stanovnika (dionika), ali i ključne aktivnosti koje treba poduzeti kako bi se smanjili negativni utjecaji turizma. Svakako, pad podrške turizmu i njegovom razvoju primijećen u odnosu na 2012. godinu, kao i činjenica da već petina nezadovoljnih stanovnika može imati značajan negativan utjecaj na zadovoljstvo turista boravkom i daljnji razvoj turizma, kao i rezultati TOMAS Ljeto istraživanja prema kojima je zadovoljstvo turista gostoljubivošću lokalnog stanovništva u blagom, ali kontinuiranom padu, ukazuju da dobro artikulirana strategija komunikacije s lokalnim stanovnicima/dionicima postaje nužna.

6. Literatura i izvori podataka

6. LITERATURA I IZVORI PODATAKA

- Ali, F., Hussain, K., Nair, V. i Nair, P. K. (2017). Stakeholders' perceptions and attitudes towards tourism development in a mature destination. *Tourism*, 65(2), 173-186.
- Ap, J. (1992). Residents' perceptions of tourism impact. *Annals of Tourism Research*, 17(4), 610-616.
- Ap, J. i Crompton, J. L. (1993). Residents' Strategies for Responding to Tourism Impacts. *Journal of Travel Research*, 32(1):47-50.
- Deery, M., Jago, L. i Fredline, L. (2012). Rethinking social impacts of tourism research: A new research agenda. *Tourism Management*, 33:64-73.
- Doxey, G. (1975). A causation theory of visitor-resident irritants: methodology and research inference. *The Travel Research Association Conference no. 6, USA, San Diego*.
- Faulkner, B., i Tideswell, C. (1997) A Framework for Monitoring the Community Impacts of Tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 5(1):2-28.
- Institut za turizam (2012). *Istraživanje stavova lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2012.*, istraživanje u okviru izrade Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine.
- Jani, D. (2018). Residents' perception of tourism impacts in Kilimanjaro: An integration of the Social Exchange Theory. *Tourism*, 66(2):148-160.
- Kim, K., Uysal, M. i Sirgy, J. M. (2013). How does tourism in a community impact the quality of life of community residents? *Tourism Management*, 36:527-540.
- Lundberg, E. (2015). The level of tourism development and resident attitudes: a comparative case study of coastal destinations. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 15(3): 86-102.
- Marušić, Z., Horak, S., & Tomljenović, R. (2008). The socioeconomic impacts of cruise tourism: A case study of Croatian destinations. *Tourism in Marine Environments*, 5(2-3), 131-144.
- Nemec-Rudeš, H. i Vodeb, K. (2010). Perceived tourism impacts in municipalities with different tourism concentration. *Tourism*, 58(2):161-172.
- Nunkoo, R. i Gursoy, D. (2012). Residents' support for tourism: an identity perspective. *Annals of Tourism Research*, 39(1):243-268.
- Nunkoo, R., Smith, S. L. J. i Ramkissoon, H. (2013). Residents' attitudes to tourism: a longitudinal study of 140 articles from 1984 to 2010. *Journal of Sustainable Tourism*, 21(1): 5-25.
- Ribeiro, M. A., do Valle, P. O. i Silva, J. A. (2013). Residents' attitudes towards tourism development in Cape Verde Islands. *Tourism Geographies: An International Journal of Tourism Space, Place and Environment*, 15(4): 654-679.
- Sharpley, R. (2014). Host perceptions of tourism: a review of the research. *Tourism Management*, 42:37-49.
- Styliadis, D., Biran, A., Sit, J. i Szivas, E.M. (2014). Residents' support for tourism development. The role of residents' place image and perceived tourism impacts. *Tourism Management*, 45:260-274.
- Tomljenovic, R. i Faulkner, B. (2000). Tourism and older residents in a sunbelt resort. *Annals of Tourism Research*, 27(1), 93-114.
- Tomljenović, R., Marušić, Z., Horak, S. (2007). Cruisers: Passengers dreams, destination hopes or nightmare. In *Dimanache, F. (Ed.), International Conference on Tourism, Mobility and Technology: Proceedings of the Travel and Tourism Research Association Europe* (pp. 432-441). Sophia Antipolis: Center for Tourism Management – CERAM Business School.
- Tomljenović, R., Weber, S. i Telišman-Košuta, N. (2004). Residents' response to tourism development: A case study of Varaždin. U *Reinventing a tourism destination. Facing the Challenge* (ur. Weber, Sanda i Tomljenović, Renata, Zagreb: Institut za turizam, 219-232.
- Vargas-Sanchez, A, Porrás-Bueno, N. i Plaza-Mejía, M.A. (2014). Explaining residents' attitude to tourism: is a universal model possible? *Annals of Tourism Research*, 38(2):460-480.
- Ward, C. i Berno, T. (2011). Beyond social exchange theory: attitudes towards tourists. *Annals of Tourism Research*, 38(4):1556-1569.
- UNWTO (2004). *A Guidebook on Indicators of Sustainable Development for Tourism Destinations*. Madrid, Spain: World Tourism Organisation.

7. Prilozi

Prilog 1.

Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini prema regiji stalnog boravka

Prilog 2.

Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini prema socio-ekonomskim obilježjima stanovnika

7. Prilozi

Prilog 1

Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini prema regiji stalnog boravka

Tablica P1.1.
OSOBNE KORISTI OD TURIZMA
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Koristi (osobne ili u obitelji) od turizma	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Regija			
												Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Izravne koristi od turizma	16,6	47,1	28,8	9,7	41,7	36,3	33,8	44,3	10,4	7,2	6,1	34,4	32,8	35,6	6,7
Neizravne koristi od turizma	9,9	18,9	9,4	13,4	11,9	11,2	15,4	16,6	8,0	9,4	5,7	13,5	12,6	14,1	8,1
Nikakve koristi od turizma	73,5	34,0	61,8	76,9	46,4	52,5	50,9	39,1	81,6	83,5	88,2	52,1	54,6	50,3	85,2
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P1.2.
MJESTO OSTVARIVANJA OSOBNE KORISTI OD TURIZMA
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Mjesto ostvarivanja osobne koristi od turizma*	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Regija			
												Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Mjesto stalnog stanovanja	52,6	72,1	60,3	39,3	70,8	72,6	60,5	72,7	31,9	33,6	18,3	67,3	68,7	66,5	29,1
Okolica mjesta stalnog stanovanja/unutar županije	26,7	30,8	33,0	21,2	24,4	24,6	37,5	25,3	8,7	30,7	19,9	30,4	29,7	30,8	27,1
Neka druga županija	27,3	4,0	17,4	39,5	5,9	5,0	7,7	5,8	61,3	45,9	72,2	8,8	12,2	6,6	53,1

* Mogućnost više odgovora.

Napomena: Samo za ispitanike koji su naveli da imaju izravne i/ili neizravne koristi od turizma.

Tablica P1.3.
PRIHODI OD TURIZMA
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Turizam je za ispitanika/cu i/ili članove uže obitelji:	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Regija			
												Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Glavni izvor prihoda	15,1	17,0	16,2	24,2	13,4	16,8	16,0	23,0	20,9	6,4	5,0	16,6	16,7	16,6	8,2
Dodatni izvor prihoda	56,1	65,9	67,6	35,7	72,5	74,4	67,5	59,9	45,6	27,3	53,5	68,2	68,0	68,3	33,9
Nemamo nikakvih prihoda od turizma	28,9	17,1	16,2	40,0	14,1	8,8	16,5	17,1	33,6	66,3	41,5	15,2	15,3	15,0	57,9
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji su naveli da imaju izravne i/ili neizravne koristi od turizma.

Napomena:

Jadranska Hrvatska se odnosi na NUTS 2 regiju koja obuhvaća sedam primorskih županija.

Regija **'Sjeverni Jadran'** obuhvaća Istarsku, Primorsko-goransku i Ličko-senjsku županiju,

dok regija **'Južni Jadran'** obuhvaća četiri dalmatinske županije.

Tablica P1.4.
STAVOVI O TURIZMU
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Stavovi o turizmu																	(%)
	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)		
Turizam nam svima omogućuje bolji život																	
1 - Uopće se ne slažem	12,6	6,0	11,9	9,1	8,2	9,7	7,0	6,3	9,4	17,3	17,4	8,0	9,3	7,1	17,1		
2	12,0	6,0	10,1	10,9	9,4	8,2	9,0	7,9	18,2	6,6	17,6	8,4	8,1	8,6	11,9		
3	27,6	26,8	29,0	31,4	23,4	25,1	27,9	27,4	30,6	26,5	28,4	26,7	28,1	25,7	27,0		
4	20,6	27,3	21,1	12,4	20,2	22,3	26,3	20,7	22,5	20,1	15,9	24,6	24,3	24,8	17,2		
5 - U potpunosti se slažem	27,2	33,9	27,9	36,2	38,8	34,6	29,8	37,6	19,3	29,4	20,6	32,3	30,3	33,7	26,9		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	3,4	3,8	3,4	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,2	3,4	3,0	3,6	3,6	3,7	3,2		
U Hrvatskoj koristi od turizma ima samo manji dio stanovništva																	
1 - Uopće se ne slažem	11,3	17,2	15,1	8,4	15,9	17,2	17,3	24,7	10,0	8,0	9,8	16,2	14,6	17,2	8,5		
2	9,8	15,4	12,0	15,1	13,9	14,4	13,9	12,9	10,3	5,8	7,8	12,7	11,5	13,6	7,5		
3	32,2	32,1	31,7	36,5	30,2	28,0	31,6	27,1	33,8	30,7	33,8	32,0	34,1	30,6	31,7		
4	17,4	15,4	15,9	11,5	19,5	16,8	15,0	19,9	22,6	17,6	14,8	16,2	15,8	16,4	16,1		
5 - U potpunosti se slažem	29,4	19,9	25,2	28,5	20,5	23,7	22,2	15,4	23,4	38,0	33,8	22,9	24,0	22,2	36,2		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	3,4	3,1	3,2	3,4	3,1	3,2	3,1	2,9	3,4	3,7	3,5	3,2	3,2	3,1	3,6		
Turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta																	
1 - Uopće se ne slažem	27,5	29,9	25,7	27,1	36,4	26,5	31,9	34,7	26,3	22,8	30,817	31,2	28,3	33,2	25,4		
2	16,8	18,2	16,4	19,4	16,2	21,8	12,3	17,5	22,1	16,2	13,762	15,5	16,4	14,9	15,6		
3	33,5	32,3	39,1	34,3	23,5	29,4	34,2	28,9	31,4	37,8	31,879	32,5	36,9	29,5	35,0		
4	10,8	12,7	6,8	11,0	11,2	11,8	11,6	11,4	10,3	12,2	9,1168	10,4	8,3	11,9	11,5		
5 - U potpunosti se slažem	11,4	6,9	12,0	8,2	12,8	10,4	10,0	7,5	9,8	11,0	14,425	10,4	10,1	10,6	12,5		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	2,6	2,5	2,6	2,5	2,5	2,6	2,6	2,4	2,6	2,7	2,6257	2,5	2,6	2,5	2,7		
Turizam nam donosi više štete nego koristi																	
1 - Uopće se ne slažem	42,7	45,0	47,7	38,0	39,6	39,6	41,3	39,9	41,1	46,8	42,4	42,1	45,8	39,5	43,9		
2	15,7	18,2	12,9	16,6	13,2	13,6	16,0	17,8	19,8	15,7	12,5	15,4	14,0	16,3	14,5		
3	24,8	18,4	23,1	24,2	25,1	26,7	25,0	24,4	24,3	23,3	27,3	24,3	22,0	25,9	25,2		
4	9,6	9,0	7,7	9,5	10,5	12,7	10,2	10,2	8,9	8,2	11,1	9,6	8,7	10,2	9,8		
5 - U potpunosti se slažem	7,2	9,4	8,5	11,7	11,7	7,4	7,5	7,8	5,8	6,1	6,8	8,6	9,4	8,1	6,7		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	2,2	2,2	2,2	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2,3	2,3	2,2	2,3	2,2		
Ekonomska korist od turizma u Hrvatskoj je precijenjena																	
1 - Uopće se ne slažem	14,8	13,7	14,6	15,6	19,6	15,0	21,4	19,4	11,3	15,2	13,1	17,8	15,9	19,0	14,1		
2	12,1	17,0	13,0	9,0	10,6	13,7	12,6	13,0	17,3	11,6	5,7	13,0	12,4	13,5	9,2		
3	31,2	25,7	35,3	41,0	23,8	28,9	26,3	34,8	36,2	27,2	32,3	29,9	32,9	27,8	30,2		
4	23,1	24,5	20,8	19,6	25,0	20,3	23,1	17,9	24,7	25,6	20,0	22,4	22,6	22,2	23,1		
5 - U potpunosti se slažem	18,8	19,1	16,3	14,8	21,1	22,0	16,5	14,9	10,5	20,3	28,8	17,0	16,2	17,5	23,4		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	3,2	3,2	3,1	3,1	3,2	3,2	3,0	3,0	3,1	3,2	3,5	3,1	3,1	3,1	3,3		
Turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja																	
1 - Uopće se ne slažem	7,9	9,0	7,9	12,9	7,1	3,8	10,5	5,0	6,8	7,1	8,0	8,5	9,1	8,2	7,9		
2	8,0	6,9	9,1	4,3	10,5	10,7	6,6	7,1	9,2	6,3	9,3	8,0	8,0	8,0	7,5		
3	19,0	25,8	25,5	21,7	28,2	16,4	27,0	26,6	17,0	12,6	17,7	26,5	25,4	27,2	14,5		
4	26,9	23,6	24,4	23,1	20,9	30,3	25,2	25,2	31,2	29,1	24,9	23,9	24,1	23,7	27,5		
5 - U potpunosti se slažem	38,1	34,6	33,1	38,0	33,2	38,7	30,7	36,1	35,8	45,0	40,0	33,1	33,4	32,9	42,7		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	3,8	3,7	3,7	3,7	3,6	3,9	3,6	3,8	3,8	4,0	3,8	3,7	3,6	3,7	3,9		
Zbog turizma bolje skrbimo o prirodnoj baštini																	
1 - Uopće se ne slažem	15,0	11,6	11,7	9,6	16,1	12,5	13,6	12,5	18,6	12,3	18,8	12,7	12,0	13,2	15,1		
2	11,0	10,0	12,8	10,8	10,9	13,8	10,8	14,9	11,0	9,1	12,4	11,5	11,3	11,6	10,7		
3	26,5	29,6	32,3	35,4	22,0	20,6	29,8	33,3	29,1	23,8	23,0	28,7	32,1	26,5	23,9		
4	21,3	24,7	18,9	23,0	23,2	20,7	22,4	18,7	25,2	22,0	17,9	20,8	20,0	21,4	20,2		
5 - U potpunosti se slažem	26,2	24,1	24,3	21,2	27,8	32,5	23,3	20,7	16,1	32,8	27,9	26,3	24,7	27,4	30,2		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Srednja vrijednost	3,3	3,4	3,3	3,4	3,4	3,5	3,3	3,2	3,1	3,5	3,2	3,4	3,3	3,4	3,4		

Tablica P1.5.
UTJECAJ TURISTA NA NAČIN ŽIVOTA
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Utječu li turisti i njihova aktivnost na bilo koji način, bilo gdje u Hrvatskoj, negativno na život Vas i/ili Vaše uže obitelji?*	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Da, u mjestu stalnog boravka	3,6	11,4	6,2	0,3	6,0	8,3	8,0	13,6	1,5	1,4	1,8	7,8	6,6	8,6	1,5
Da, u mjestu gdje provodim odmor	4,6	2,4	3,2	2,9	1,3	3,7	2,1	2,3	9,4	5,7	3,4	2,4	3,0	2,1	4,4
Da, negdje drugdje	1,8	2,7	1,3	4,3	2,7	1,5	2,4	2,3	2,1	1,2	1,4	2,4	2,5	2,3	1,3
Ne	90,7	86,5	89,7	92,9	89,9	87,0	89,2	83,1	88,7	91,7	93,4	88,6	89,1	88,2	92,8

* Mogućnost više odgovora.

Tablica P1.6.
PODRŠKA TURISTIČKOM RAZVOJU
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Stavovi o razvoju turizma	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Biste li voljeli da se poveća broj turista na obali i otocima u ljetnim mjesecima?	63,3	59,1	65,0	63,9	70,2	69,2	61,1	58,5	49,4	67,7	68,8	64,7	65,4	64,3	67,8
Biste li se protivili izgradnji golf-igrališta na obali i/ili otocima?	37,3	40,4	32,9	42,6	28,1	35,0	27,0	38,3	32,6	40,3	45,7	32,0	35,1	29,8	43,3
Smatrate li da je u sezoni previše jahti i brodice na Jadranu?	34,7	26,3	20,5	33,6	29,8	39,1	34,9	28,8	37,1	36,0	37,8	29,6	24,7	33,0	36,9
Biste li voljeli vidjeti veći broj velikih krucera u našim morskim lukama?	44,8	44,5	47,4	42,5	50,1	51,6	35,7	25,9	29,7	53,5	52,0	42,9	48,8	38,9	52,0
Biste li podržali izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima?	65,4	55,8	60,9	57,0	67,3	61,3	65,7	60,8	61,9	67,3	70,8	62,9	58,6	65,9	68,3
Smatrate li da je privatni smještaj problem hrvatskog turizma?	30,9	19,6	19,8	31,6	23,3	23,2	25,4	28,7	38,2	35,9	28,7	23,6	21,5	25,0	33,1
Biste li obuzdali izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima?	59,9	64,9	63,0	63,6	59,3	59,1	60,6	57,6	63,3	53,9	60,3	61,3	63,5	59,8	57,5
Biste li posebno zaštitili otoke od turističke izgradnje?	69,1	77,2	65,2	67,8	63,2	70,8	63,6	67,2	76,3	65,4	70,4	66,7	69,3	65,0	67,7
Smatrate li da bi trebalo izgraditi nove velike atrakcije kao što su zabavni, vodeni ili tematski parkovi?	76,4	74,2	75,3	71,3	77,5	76,1	81,3	72,9	69,0	78,1	79,6	77,3	74,0	79,5	78,7

Napomena: Prikazan je udio stanovnika koji je odgovorio 'Da' na postavljeno pitanje.

Tablica P1.7.
PROCJENA RAZVIJENOSTI TURIZMA
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Procjena razvijenosti turizma u mjestu stanovanja	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Nema turizma	16,8	2,2	8,8	14,3	4,0	9,6	5,1	5,4	4,6	24,3	36,0	7,0	8,5	6,0	28,5
Turizam je u povoju	16,0	8,7	11,9	33,0	9,3	10,6	12,4	9,6	7,3	18,1	27,7	12,0	13,6	10,9	22,1
Turizam je donekle razvijen	28,2	14,5	30,6	39,2	17,7	22,9	25,0	22,7	20,5	38,6	26,3	24,3	23,9	24,6	34,0
Turizam je razvijen	20,5	24,8	23,1	9,7	32,2	30,5	22,1	15,7	39,9	13,8	6,7	22,9	21,7	23,7	11,0
Turizam je vrlo razvijen	18,6	49,8	25,5	3,8	36,7	26,3	35,4	46,6	27,8	5,1	3,3	33,8	32,3	34,7	4,4
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P1.8.
STAVOVI O TURIZMU U MJESTU STANOVANJA
PREMA REGIJI STALNOG BORA VKA

(%)

	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika- Karlovac	Dalmacija- Zadar	Dalmacija- Šibenik	Dalmacija- Split	Dalmacija- Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Uslijed turističkog razvoja povećali su se moji troškovi života															
1 - Uopće se ne slažem	31,5	15,4	25,9	49,8	17,1	18,7	22,6	12,0	31,6	40,3	45,5	21,3	22,1	20,8	43,0
2	12,7	11,1	14,3	15,9	8,1	8,3	8,9	7,1	13,9	16,2	13,2	9,6	11,3	8,6	15,4
3	21,0	18,1	21,2	13,6	18,7	18,0	22,9	21,9	28,8	15,3	20,5	20,1	19,9	20,3	16,6
4	15,1	23,0	15,5	5,2	16,4	23,3	20,2	15,7	16,9	11,5	7,3	18,4	17,3	19,1	9,8
5 - U potpunosti se slažem	19,8	32,4	23,0	15,6	39,8	31,7	25,4	43,3	8,8	16,7	13,4	30,5	29,4	31,3	15,2
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	2,8	3,5	3,0	2,2	3,5	3,4	3,2	3,7	2,6	2,5	2,3	3,3	3,2	3,3	2,4
Zapošljavanje stranaca za potrebe turizma ugrozit će kvalitetu života u mom gradu/općini															
1 - Uopće se ne slažem	33,5	28,2	29,9	35,3	34,5	31,7	26,4	26,5	36,0	35,9	38,4	28,8	29,7	28,2	36,6
2	15,8	18,8	17,7	14,4	12,7	12,7	17,7	15,2	22,5	9,6	13,4	16,2	17,4	15,5	10,8
3	23,3	30,6	26,9	25,0	21,6	23,8	30,4	31,8	18,0	17,4	28,9	28,3	27,0	29,2	21,5
4	10,4	9,8	8,6	11,6	12,6	18,4	10,6	13,4	11,9	9,8	3,7	11,1	9,8	12,0	8,5
5 - U potpunosti se slažem	17,0	12,6	16,8	13,7	18,6	13,4	15,0	13,1	11,7	27,3	15,5	15,5	16,1	15,2	22,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	2,6	2,6	2,6	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7	2,4	2,8	2,4	2,7	2,7	2,7	2,7
Turistička izgradnja nagruđe izgled mog mjesta															
1 - Uopće se ne slažem	44,1	37,0	36,4	56,0	30,9	30,0	31,9	29,5	48,5	53,5	44,0	35,1	38,9	32,7	51,0
2	15,4	18,9	18,5	10,5	9,6	13,2	11,8	13,7	16,6	21,0	9,5	13,2	16,4	11,2	17,2
3	18,6	18,1	20,7	12,7	24,7	23,1	21,5	25,5	20,2	9,9	25,3	21,2	18,9	22,7	14,4
4	11,9	11,7	11,1	10,9	14,3	16,8	17,4	16,9	8,5	10,9	13,6	14,2	11,4	16,0	11,6
5 - U potpunosti se slažem	10,1	14,4	13,3	9,8	20,5	16,9	17,3	14,4	6,1	4,7	7,5	16,2	14,3	17,4	5,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	2,3	2,5	2,5	2,1	2,8	2,8	2,8	2,7	2,1	1,9	2,3	2,6	2,5	2,7	2,0
Turizam donosi koristi mom gradu/općini															
1 - Uopće se ne slažem	3,6	2,3	5,6	1,6	2,9	0,6	3,5	4,1	0,9	3,5	10,8	3,4	3,9	3,0	5,7
2	5,2	3,2	7,0	16,1	1,6	1,7	2,9	2,6	4,4	7,2	6,8	3,2	4,7	2,3	7,8
3	19,3	7,4	15,6	24,8	15,1	26,2	17,6	10,2	12,5	25,2	30,4	17,1	14,6	18,6	26,6
4	27,3	27,2	27,7	22,7	23,3	25,7	29,3	24,6	31,3	28,2	21,2	26,1	24,5	27,2	26,0
5 - U potpunosti se slažem	44,7	59,8	44,1	34,8	57,1	45,8	46,8	58,4	51,0	35,8	30,8	50,2	52,2	48,9	33,9
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	4,0	4,4	4,0	3,7	4,3	4,1	4,1	4,3	4,3	3,9	3,5	4,2	4,2	4,2	3,7

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P1.9.
STAV PREMA TURISTIMA U MJESTU STANOVANJA
PREMA REGIJI STALNOG BORA VKA

(%)

Stupanj tolerancije prema turistima (indeks)	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika- Karlovac	Dalmacija- Zadar	Dalmacija- Šibenik	Dalmacija- Split	Dalmacija- Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Volim turiste - dovedite ih još više.	35,7	39,5	38,8	44,3	42,2	42,5	29,3	34,8	42,3	33,1	20,7	36,5	40,9	33,7	30,3
Toleriram turiste - turizam je dobar za lokalnu ekonomiju.	48,3	48,1	49,6	47,4	48,2	42,8	57,1	44,8	38,7	48,7	64,6	50,0	45,5	52,9	53,3
Trpim turiste - prilagođavam svoju dnevnu rutinu kako bih ih izbjegao/la.	13,3	10,1	8,1	7,2	6,1	10,7	12,6	18,0	16,1	14,3	14,7	11,1	11,0	11,3	13,8
Izbjegavam turiste - napuštam svoje mjesto u sezoni.	2,3	0,2	2,0	1,1	3,0	3,0	0,9	1,6	3,0	3,9	0,0	1,6	1,2	1,8	2,6
Ne volim turiste - sprječio/la bih da dolaze	0,3	2,2	1,6	0,0	0,5	1,1	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,8	1,4	0,3	0,0
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P1.10.
UTJECAJ TURIZMA NA TRADICIONALAN NAČIN ŽIVOTA U MJESTU STANOVANJA
PREMA REGIJI STALNOG BORAČKA

Utjecaj turizma na tradicionalni način života, običaje i kulturu u mjestu stanovanja	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Negativno	2,9	3,3	4,3	3,1	7,0	3,6	6,3	6,1	2,6	0,0	1,6	5,0	3,6	5,9	0,6
Pomaže u njihovom održanju	29,5	26,9	27,3	40,5	35,6	26,8	27,5	36,4	29,8	23,9	42,8	28,7	27,6	29,4	30,6
Pomaže u njihovom unapređenju	47,2	49,0	39,9	33,9	39,2	48,0	38,1	36,1	45,4	61,2	41,5	42,2	44,3	40,9	54,0
Nema nikakav učinak	20,3	20,7	28,4	22,5	18,2	21,5	28,2	21,4	22,2	14,9	14,1	24,1	24,5	23,8	14,8
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P1.11.
UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA U MJESTU STANOVANJA
PREMA REGIJI STALNOG BORAČKA

Utjecaj turizma na kvalitetu života u mjestu stanovanja	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Smanjuje kvalitetu života	4,8	5,7	6,1	1,1	5,1	7,8	6,2	15,3	2,6	6,0	1,3	6,6	5,3	7,4	4,2
Pomaže u održanju kvalitete života	29,3	21,8	23,8	30,4	26,9	27,0	35,2	30,1	22,9	28,6	44,5	29,7	24,0	33,3	33,6
Pomaže u unapređenju kvalitete života	48,0	61,5	51,8	44,5	50,9	49,8	46,9	46,3	53,6	43,4	38,0	50,3	55,7	46,8	41,6
Nema nikakav učinak	17,9	11,0	18,3	24,1	17,1	15,5	11,7	8,4	20,9	21,9	16,2	13,5	15,1	12,5	20,6
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P1.12.
OCJENA UKLJUČENOSTI GRAĐANA U PROCES PLANIRANJA I RAZVOJA TURIZMA U MJESTU STANOVANJA
PREMA REGIJI STALNOG BORAČKA

Stupanj zadovoljstva uključenošću građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
U potpunosti nezadovoljan/na	10,0	7,5	11,0	13,4	10,3	12,6	17,7	12,9	8,8	8,0	6,2	12,2	9,3	14,1	8,4
Donekle nezadovoljan/na	15,1	17,2	16,0	17,9	18,9	11,7	13,8	15,4	17,6	16,1	5,6	14,9	15,8	14,3	13,5
Niti nezadovoljan/na niti zadovoljan/na	35,1	29,5	31,3	36,4	31,1	25,3	36,6	30,6	38,3	30,5	48,1	32,8	29,4	35,0	35,8
Donekle zadovoljan/na sam	33,0	31,3	33,5	22,8	29,1	42,0	26,7	33,4	30,6	38,6	35,9	31,7	34,6	29,8	36,0
U potpunosti zadovoljan/na	6,7	14,6	8,2	9,5	10,7	8,5	5,2	7,7	4,7	6,7	4,3	8,4	10,9	6,8	6,3
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P1.13.

UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA TIJEKOM LIETNE SEZONE
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

(%)

	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika- Karlovac	Dalmacija- Zadar	Dalmacija- Šibenik	Dalmacija- Split	Dalmacija- Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Buka koja remeti komfor doma (odmor, spavanje)															
Nisam doživio/la	66,5	67,9	63,1	57,6	54,5	58,7	60,6	58,4	74,7	-	-	61,9	66,7	58,8	64,5
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	17,5	16,4	19,0	31,5	26,6	18,2	18,8	14,5	13,3	-	-	18,7	16,7	19,9	21,4
Donekle je negativno utjecalo	9,4	9,2	8,5	3,1	12,0	13,0	13,9	14,2	8,5	-	-	11,3	8,4	13,1	6,5
Jako je negativno utjecalo	6,6	6,5	9,4	7,9	7,0	10,1	6,8	12,9	3,5	-	-	8,1	8,1	8,1	7,7
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Gužvu u prometu															
Nisam doživio/la	24,0	15,0	16,8	35,4	12,7	13,7	12,2	4,8	33,9	-	-	13,3	16,6	11,3	34,1
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	30,8	31,1	35,1	14,9	34,4	29,1	22,2	22,1	34,1	-	-	29,1	34,6	25,7	30,2
Donekle je negativno utjecalo	24,0	29,8	28,8	41,9	20,8	23,5	30,6	18,2	18,9	-	-	26,0	26,6	25,6	28,1
Jako je negativno utjecalo	21,1	24,1	19,2	7,9	32,0	33,6	34,9	55,0	13,1	-	-	31,6	22,3	37,5	7,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Gužvu na plažama (preveliki broj kupaća)															
Nisam doživio/la	39,2	40,6	31,8	37,8	47,6	35,9	45,9	46,2	-	-	-	42,7	37,7	45,8	-
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	23,3	33,5	37,8	11,1	31,1	32,3	31,2	26,3	-	-	-	32,3	35,6	30,2	-
Donekle je negativno utjecalo	10,1	16,5	14,3	21,8	8,8	17,5	14,8	17,8	-	-	-	14,2	14,4	14,0	-
Jako je negativno utjecalo	3,6	4,6	8,0	0,0	9,1	9,3	4,4	8,8	-	-	-	6,4	5,9	6,8	-
Ne odnosi se na moje mjesto	23,7	4,7	8,1	29,3	3,4	5,0	3,7	1,0	-	-	-	4,5	6,4	3,3	-
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	100,0	100,0	100,0	-
Gužvu na ulicama, šetnicama, trgovinama, restoranima i sl.)															
Nisam doživio/la	30,5	21,8	32,1	17,8	22,0	14,7	14,8	34,5	-	-	-	21,6	29,9	16,3	46,2
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	37,9	51,0	41,2	50,2	39,8	40,9	47,3	25,8	36,5	-	-	42,5	44,2	41,4	29,8
Donekle je negativno utjecalo	18,1	15,2	18,7	21,7	20,3	18,1	20,9	20,9	18,8	-	-	18,9	16,5	20,4	15,2
Jako je negativno utjecalo	13,4	12,0	7,9	10,3	22,1	19,0	17,1	38,5	10,2	-	-	17,0	9,5	21,8	8,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Neprimjereno odloženo smeće															
Nisam doživio/la	40,8	44,9	43,4	17,9	37,3	47,1	40,0	35,5	44,4	-	-	41,1	44,1	39,2	34,4
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	17,2	15,9	16,9	30,7	12,2	17,6	11,8	10,7	18,9	-	-	13,2	14,8	12,2	24,7
Donekle je negativno utjecalo	19,3	23,5	18,0	22,0	27,4	16,9	22,5	29,5	18,2	-	-	22,8	20,9	23,9	13,3
Jako je negativno utjecalo	22,7	15,7	21,7	29,4	23,1	18,3	25,7	24,3	18,5	-	-	22,9	20,2	24,6	27,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Neugodne mirise (iz kontejnera, kanalizacije)															
Nisam doživio/la	58,3	63,0	58,0	72,0	42,3	40,4	52,8	48,5	61,4	-	-	52,9	60,3	48,2	67,4
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	13,6	12,4	16,0	18,4	24,4	18,2	14,6	13,0	12,1	-	-	15,9	13,8	17,2	10,9
Donekle je negativno utjecalo	15,1	14,5	15,3	4,2	17,9	19,1	16,3	21,9	16,7	-	-	16,2	13,4	17,9	9,5
Jako je negativno utjecalo	13,0	10,2	10,7	5,4	15,5	22,3	16,2	16,7	9,7	-	-	15,1	12,5	16,7	12,3
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Nestašicu ili restrikcije u vodoopskrbi															
Nisam doživio/la	83,4	85,3	90,8	64,5	73,7	79,8	84,1	87,7	88,7	-	-	83,7	86,8	81,7	74,0
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	8,4	5,1	3,2	35,5	12,2	14,0	4,8	4,8	5,7	-	-	6,5	4,6	7,7	18,3
Donekle je negativno utjecalo	5,1	7,8	3,2	0,0	9,2	2,1	7,7	5,0	4,6	-	-	6,3	5,7	6,8	2,3
Jako je negativno utjecalo	3,0	1,8	2,8	0,0	5,0	4,1	3,4	2,5	1,1	-	-	3,5	3,0	3,8	5,5
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Prekide u napajanju električnom energijom															
Nisam doživio/la	81,5	88,2	87,2	79,6	70,5	65,9	81,7	74,7	88,7	-	-	79,5	86,0	75,4	74,4
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	9,4	5,7	7,7	20,4	16,0	14,2	6,8	13,0	6,5	-	-	9,8	7,1	11,5	13,5
Donekle je negativno utjecalo	4,5	3,9	2,5	0,0	4,0	7,8	6,9	8,5	1,9	-	-	5,5	4,0	6,5	6,7
Jako je negativno utjecalo	4,5	2,2	2,6	0,0	9,5	12,1	4,6	3,8	2,9	-	-	5,1	2,9	6,5	5,5
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Probleme s parkiranjem (nema slobodnih mjesta)															
Nisam doživio/la	30,9	26,1	32,4	49,0	20,5	23,8	24,0	18,1	39,4	-	-	25,2	30,2	22,0	31,0
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	21,3	18,8	21,0	11,5	20,5	17,6	14,8	13,8	24,1	-	-	17,1	18,9	16,0	27,2
Donekle je negativno utjecalo	21,6	26,6	27,6	23,6	19,1	20,3	22,2	15,4	19,1	-	-	22,8	26,8	20,3	22,6
Jako je negativno utjecalo	26,2	28,5	19,1	15,9	40,0	38,3	39,0	52,8	17,4	-	-	34,9	24,1	41,6	19,2
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0
Gužvu u domovima zdravlja/ambulantama															
Nisam doživio/la	62,0	55,1	72,5	55,7	51,2	47,5	60,6	61,1	70,8	-	-	60,2	64,8	57,4	52,0
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	19,8	21,3	13,7	27,1	17,2	24,4	24,1	18,4	17,4	-	-	18,8	15,1	21,2	26,5
Donekle je negativno utjecalo	11,4	16,1	5,5	10,5	14,5	13,2	11,4	11,2	7,1	-	-	11,8	11,2	12,2	17,3
Jako je negativno utjecalo	6,8	7,6	8,3	6,7	17,2	14,9	3,8	9,2	4,7	-	-	9,1	8,9	9,2	4,3
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam razvijen ili vrlo razvijen.

-' rezultati se ne prikazuju zbog malog uzorka ispitanika (manje od 30 ispitanika).

Tablica P1.14.

SPOL

PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

(%)

Spol	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Muški	48,7	47,4	48,2	49,4	48,7	49,7	48,5	48,7	45,9	48,7	48,3	49,5	49,8	49,3	48,9
Ženski	51,3	52,6	51,8	50,6	51,3	50,3	51,5	51,3	54,1	51,3	51,7	50,5	50,2	50,7	51,1
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P1.15.

DOB

PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

(%)

Dob (godine)	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
18-30	19,1	19,0	18,0	19,1	17,5	17,0	20,1	19,8	18,7	19,2	18,7	19,5	19,6	19,5	18,8
31-45	28,7	27,3	28,9	25,3	28,8	27,3	28,4	29,3	30,2	29,0	27,4	27,8	26,7	28,5	28,7
46-60	31,9	32,3	31,2	33,0	29,9	31,2	32,8	30,8	30,3	31,3	34,5	31,8	32,1	31,6	32,8
61-75	20,2	21,4	21,9	22,6	23,7	24,6	18,7	20,0	20,7	20,5	19,4	20,9	21,6	20,4	19,7
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P1.16.

STUPANJ OBRAZOVANJA

PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

(%)

Najviši završeni stupanj obrazovanja	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Osnovna škola ili niže	14,6	12,8	8,5	18,7	14,8	14,5	5,9	11,2	5,3	16,1	18,8	13,5	12,5	14,2	18,7
Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	62,3	29,1	67,4	62,3	61,5	66,8	67,5	66,1	55,6	62,7	67,1	64,3	66,3	62,9	63,5
Viša škola	10,5	29,9	8,8	10,3	11,3	9,6	10,7	10,5	16,5	9,5	8,6	9,6	9,3	9,9	8,8
Fakultet ili više	12,5	28,2	15,4	8,7	12,1	9,1	15,9	12,2	22,5	11,2	5,5	12,5	11,9	12,9	8,7
Ne zna / ne želi odgovoriti	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P1.17.

RADNI STATUS

PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

(%)

Radni status	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika-Karlovac	Dalmacija-Zadar	Dalmacija-Šibenik	Dalmacija-Split	Dalmacija-Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
Stalno zaposlen/a	50,7	57,3	54,3	53,7	43,6	39,4	45,2	49,6	53,6	59,7	40,4	47,2	52,5	43,6	52,2
Zaposlen/a na pola radnog vremena	1,4	2,0	0,7	0,9	1,4	0,7	1,5	0,8	1,8	0,0	3,0	1,4	1,5	1,3	1,4
Povremeno/ sezonski zaposlen/a	4,5	7,5	6,4	7,0	8,8	9,3	6,8	9,5	1,6	2,7	3,7	7,5	6,9	7,9	3,5
Nezaposlen/a (nema posla, bolest, na čekanju, oni koji su našli posao, ali još nisu počeli raditi)	9,2	4,4	6,9	5,8	11,6	10,3	9,8	6,4	9,0	8,0	13,0	8,5	6,1	10,1	9,8
Kućanica	3,6	3,2	2,1	3,5	4,2	3,6	4,2	2,6	0,3	2,6	7,8	3,4	2,7	3,8	5,0
Učenici i studenti	5,2	2,1	3,0	3,7	3,4	4,2	7,1	5,5	8,2	2,4	6,1	5,4	3,3	6,8	3,7
U mirovini	25,2	23,6	26,5	25,5	26,2	32,5	25,0	25,2	25,5	24,6	26,0	26,4	26,9	26,1	24,3
Ne želi odgovoriti	0,1	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,5	0,0
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P1.18.
PRIHODI KUĆANSTVA
PREMA REGIJI STALNOG BORAVKA

Mjesečni prihodi kućanstva	Hrvatska UKUPNO	Istra	Kvarner	Lika- karlovac	Dalmacija- Zadar	Dalmacija- Šibenik	Dalmacija- Split	Dalmacija- Dubrovnik	Grad Zagreb	Središnja Hrvatska	Slavonija	Jadranska Hrvatska				Kontinentalna Hrvatska (osim grada Zagreba)
												Jadranska Hrvatska	Sjeverni Jadran	Južni Jadran	(%)	
Bez prihoda prethodni mjesec	0,7	0,0	0,2	0,0	1,2	1,9	1,1	0,7	0,4	1,1	0,7	0,7	0,1	1,1	0,8	
1.000 - 4.000 kuna	17,6	10,3	13,1	19,4	12,8	15,0	13,6	9,5	9,1	21,6	26,5	14,0	15,1	13,3	23,3	
4.001 - 8.000 kuna	26,6	31,1	23,9	31,2	25,2	32,9	17,6	25,1	25,5	24,8	32,9	24,9	29,2	21,9	28,3	
8.001 - 12.000 kuna	17,4	15,5	18,1	16,3	19,1	14,4	19,8	20,3	21,5	19,1	11,0	17,5	15,2	19,1	15,7	
Više od 12.000 kuna	16,8	26,5	14,4	20,2	21,8	14,5	21,1	20,7	16,6	18,8	10,2	18,5	17,1	19,4	15,8	
Ne zna ili ne želi odgovoriti	21,0	16,6	30,2	13,0	19,9	21,3	26,9	23,7	26,9	14,6	18,6	24,4	23,4	25,2	16,1	
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

7. Prilozi

Prilog 2

Stavovi lokalnog stanovništva prema razvoju turizma u Hrvatskoj u 2018. godini prema socio-ekonomskim obilježjima stanovnika

Tablica P2.1.
OSOBE KORISTI OD TURIZMA
 PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Koristi (osobne ili u obitelji) od turizma	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda						
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK		4.001 - 8.000 HRK		8.001 - 12.000 HRK		Više od 12.000 HRK		Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma	
												UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska								UKUPNO
Izravne koristi od turizma	15,9	17,4	20,6	16,0	15,2	16,2	6,1	17,9	17,6	22,1	7,9	8,0	16,6	14,7	23,9	20,1	100,0	0,0	0,0	87,7	77,5	21,3					
Neizravne koristi od turizma	10,9	8,9	12,1	13,1	7,6	6,6	1,6	11,1	8,6	14,7	3,6	6,8	6,4	14,3	15,6	8,8	100,0	0,0	0,0	12,3	22,5	78,7					
Nikakve koristi od turizma	73,2	73,8	67,3	70,9	77,2	77,3	92,4	71,0	73,8	63,1	88,5	85,2	77,0	71,0	60,5	71,2	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0					
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P2.2.
MJESTO OSTVARIVANJA OSOBNE KORISTI OD TURIZMA
 PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Mjesto ostvarivanja osobne koristi od turizma*	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda						
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK		4.001 - 8.000 HRK		8.001 - 12.000 HRK		Više od 12.000 HRK		Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma	
												UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska								UKUPNO
Mjesto stalnog stanovanja	52,6	49,3	60,7	48,9	50,2	52,0	49,6	53,8	50,3	49,9	46,6	43,1	52,2	49,6	54,4	57,5	100,0	43,4	58,0	77,4	53,4	38,0					
Okolica mjesta stalnog stanovanja/unutar župe	26,7	25,5	27,9	30,0	25,9	18,3	17,4	29,3	20,2	22,9	31,1	20,2	30,0	28,1	30,2	21,3	100,0	31,4	24,0	24,5	23,7	33,8					
Neka druga županija	27,3	28,1	26,6	28,0	28,9	32,9	36,5	24,7	31,1	33,3	22,2	37,8	24,2	25,6	30,4	24,1	100,0	31,4	24,9	8,2	29,5	33,1					

* Mogućnost više odgovora.
 Napomena: Samo za ispitanike koji su naveli da imaju izravne i/ili neizravne koristi od turizma.

Tablica P2.3.
PRIHODI OD TURIZMA
 PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Turizam je za ispitanika/cu i/ili članove uže obitelji:	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda						
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK		4.001 - 8.000 HRK		8.001 - 12.000 HRK		Više od 12.000 HRK		Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma	
												UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska	UKUPNO	Hrvatska								UKUPNO
Glavni izvor prihoda	15,1	15,8	14,3	17,5	16,8	15,0	23,8	15,0	17,9	11,5	50,1	18,8	18,5	7,0	11,5	20,1	100,0	5,0	21,0	100,0	0,0	0,0					
Dodatni izvor prihoda	56,1	56,6	55,6	51,1	51,7	65,0	66,2	52,3	58,1	67,0	27,7	47,1	56,5	50,3	58,8	61,7	100,0	33,9	69,2	0,0	0,0	100,0					
Nemamo nikakvih prihoda od turizma	28,9	27,6	30,1	31,3	31,4	29,5	10,0	32,7	24,0	21,5	22,2	34,1	24,9	42,7	29,7	18,3	100,0	61,1	9,8	0,0	0,0	0,0					
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji su naveli da imaju izravne i/ili neizravne koristi od turizma.

Tablica P2.4.
STAVOVI O TURIZMU
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Stavovi o turizmu	Hrvatska UKUPNO	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva				Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda			Bez prihoda od turizma		
		Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Netravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda		Dodatni izvor prihoda	
		(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)		(%)	(%)
Turizam nam svima omogućuje bolji život																								
1 - Uopće se ne slažem	12,6	11,7	13,4	7,2	16,6	10,4	15,4	18,4	11,9	13,0	8,5	29,1	14,7	13,1	7,1	12,9	13,9	6,9	6,3	14,7	5,5	9,9	1,1	
2	12,0	14,4	9,7	13,3	12,0	12,4	10,2	15,8	11,5	9,8	11,3	1,1	16,6	12,9	10,6	7,8	11,8	8,8	4,9	13,7	16,9	6,7	3,6	
3	27,6	27,6	27,6	33,5	27,3	27,5	22,7	12,5	30,1	30,2	31,1	10,2	22,9	30,2	35,8	24,0	25,1	23,5	24,1	29,0	14,7	23,9	28,3	
4	20,6	22,3	19,1	30,0	16,0	20,8	18,0	18,7	19,5	26,1	24,3	21,5	13,1	16,9	24,4	26,5	23,8	22,0	24,5	19,8	18,5	23,3	24,7	
5 - U potpunosti se slažem	27,2	23,9	30,2	16,0	28,1	28,8	33,7	34,7	27,0	20,9	24,8	38,1	32,6	26,8	22,2	28,9	25,4	38,7	40,2	22,8	44,5	36,2	42,3	
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Srednja vrijednost	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,5	3,4	3,4	3,4	3,3	3,5	3,4	3,3	3,3	3,4	3,5	3,4	3,8	3,9	3,2	3,8	3,7	4,0	
U Hrvatskoj koristi od turizma ima samo manji dio stanovništva																								
1 - Uopće se ne slažem	11,3	11,5	11,1	7,8	10,6	13,1	12,7	7,6	11,7	10,4	14,3	8,9	10,2	12,5	6,5	15,9	11,1	24,8	14,3	7,8	26,7	22,9	13,9	
2	9,8	9,4	10,2	13,6	9,5	8,4	8,7	4,7	9,4	11,3	16,7	1,1	8,5	9,2	8,9	12,4	10,7	12,8	17,8	8,0	15,1	12,1	19,4	
3	32,2	32,9	31,5	38,4	31,0	29,8	31,8	31,0	31,8	37,7	30,6	14,3	33,1	29,3	34,4	30,8	34,9	28,8	31,9	33,0	30,4	28,2	33,1	
4	17,4	17,2	17,5	22,5	14,4	18,5	14,8	17,5	16,6	18,4	20,3	36,6	14,7	19,5	18,2	16,0	16,6	15,1	14,6	18,2	11,7	17,3	11,9	
5 - U potpunosti se slažem	29,4	29,0	29,7	17,6	34,4	30,2	32,0	39,3	30,5	22,2	18,0	39,2	33,5	29,5	32,0	24,9	26,8	18,5	21,4	32,9	16,1	19,4	21,7	
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Srednja vrijednost	3,4	3,4	3,4	3,3	3,5	3,4	3,4	3,8	3,4	3,3	3,1	4,0	3,5	3,4	3,6	3,2	3,4	2,9	3,1	3,6	2,8	3,0	3,1	
Turizam donosi samo loše plaćena radna mjesta																								
1 - Uopće se ne slažem	27,5	25,7	29,2	35,0	28,3	25,2	22,7	22,0	28,7	28,8	26,8	26,7	23,2	25,1	30,7	28,5	30,8	32,5	35,1	25,4	32,9	33,3	33,894	
2	16,8	19,0	14,8	27,2	18,4	11,6	13,2	13,2	15,5	20,5	24,7	16,2	18,0	14,3	19,7	20,0	14,3	17,6	15,3	16,9	10,3	19,8	14,105	
3	33,5	34,9	32,2	25,3	31,4	38,6	36,0	28,8	35,3	29,0	33,9	21,9	28,2	39,6	33,9	31,6	31,6	28,8	30,1	35,0	26,5	28,7	31,837	
4	10,8	10,0	11,7	5,9	9,9	11,4	16,0	14,0	9,7	12,5	11,4	5,9	12,9	8,7	9,7	15,0	9,5	7,8	16,0	10,8	13,1	10,9	9,771	
5 - U potpunosti se slažem	11,4	10,6	12,1	6,6	12,0	13,2	12,1	21,9	10,8	9,2	3,2	29,2	17,7	12,3	6,1	4,9	13,8	13,3	3,6	12,0	17,2	7,3	10,392	
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Srednja vrijednost	2,6	2,6	2,6	2,2	2,6	2,8	2,8	3,0	2,6	2,5	2,4	2,9	2,8	2,7	2,4	2,5	2,6	2,5	2,4	2,7	2,7	2,4	2,4866	
Turizam nam donosi više štete nego koristi																								
1 - Uopće se ne slažem	42,7	41,9	43,5	47,3	43,8	41,6	38,8	35,5	44,0	42,6	45,2	30,0	33,8	41,7	52,3	43,0	43,9	55,0	53,5	38,5	41,7	51,8	66,3	
2	15,7	19,2	12,4	26,7	14,9	13,4	10,3	10,6	14,2	22,6	24,1	15,6	13,1	13,3	18,6	21,3	14,2	15,0	14,5	16,1	13,2	16,8	11,8	
3	24,8	23,1	26,4	16,3	27,1	25,3	28,7	31,9	25,1	17,7	20,8	4,2	26,9	26,8	21,6	23,6	24,8	18,2	21,8	26,7	25,8	20,3	14,9	
4	9,6	9,3	9,8	5,7	8,7	11,2	11,9	12,6	9,7	9,6	5,4	24,7	15,5	10,3	3,6	6,8	10,3	5,5	7,5	10,7	8,5	6,8	4,2	
5 - U potpunosti se slažem	7,2	6,5	7,8	4,0	5,4	8,6	10,3	9,4	7,1	7,5	4,5	25,5	10,8	7,8	3,9	5,3	6,9	6,2	2,7	8,0	10,8	4,4	2,8	
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Srednja vrijednost	2,2	2,2	2,3	1,9	2,2	2,3	2,4	2,5	2,2	2,2	2,0	3,0	2,6	2,3	1,9	2,1	2,2	1,9	1,9	2,3	2,3	2,0	1,7	

Tablica P2.4. NASTAVAK

Stavovi o turizmu	Hrvatska UKUPNO		Spol					Dob (u godinama)					Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva					Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda		
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda	Bez prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda		
																										14,8	14,4
1 - Uopće se ne slažem	14,8	14,4	15,1	11,5	17,2	14,7	14,5	11,3	15,9	12,1	15,6	2,5	9,6	15,9	17,4	18,1	13,1	26,0	20,2	11,5	17,8	24,1	26,6				
2	12,1	13,9	10,4	13,9	13,0	11,1	10,6	13,6	10,0	18,0	16,3	4,1	7,0	9,1	13,1	13,3	18,7	13,1	11,7	11,9	6,8	16,2	8,6				
3	31,2	32,9	29,6	40,6	26,1	30,6	30,6	21,0	34,1	24,3	30,9	10,2	32,6	29,2	33,2	31,0	31,9	25,6	37,4	31,7	38,8	25,9	33,3				
4	23,1	20,6	25,5	24,4	23,8	23,2	20,9	20,4	23,4	28,4	24,9	53,2	20,2	27,1	21,8	21,4	22,2	20,9	19,2	24,2	21,2	22,5	15,3				
5 - U potpunosti se slažem	18,8	18,1	19,4	9,7	19,8	20,3	23,5	33,8	16,7	17,3	12,3	30,0	30,6	18,6	14,5	16,3	14,2	14,3	11,6	20,7	15,4	11,2	16,2				
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0				
Srednja vrijednost	3,2	3,1	3,2	3,1	3,2	3,2	3,3	3,5	3,2	3,2	3,0	4,0	3,6	3,2	3,0	3,0	3,1	2,8	2,9	3,3	3,1	2,8	2,9				
Turizam pridonosi očuvanju tradicije i običaja																											
1 - Uopće se ne slažem	7,9	9,0	6,8	5,8	10,2	7,6	7,2	10,8	8,1	6,2	5,1	0,0	10,2	6,4	5,1	5,2	12,6	9,0	3,3	8,3	5,8	9,5	2,5				
2	8,0	11,8	4,4	12,1	7,7	8,1	4,6	5,0	8,4	7,3	10,2	17,9	8,0	6,7	6,4	15,0	5,3	6,4	10,8	8,0	3,9	8,2	9,9				
3	19,0	19,8	18,3	17,4	16,4	21,0	21,0	22,9	17,8	17,8	22,0	4,5	16,9	20,9	18,0	17,4	21,0	21,5	21,4	18,1	28,6	20,3	19,9				
4	26,9	28,0	26,0	30,4	29,0	22,5	27,8	22,4	25,6	33,7	33,5	21,0	24,0	24,3	31,9	30,6	26,0	23,2	26,4	27,9	24,4	24,6	24,1				
5 - U potpunosti se slažem	38,1	31,4	44,4	34,4	36,7	40,8	39,4	38,9	40,2	35,0	29,3	56,5	40,9	41,7	38,6	31,8	35,2	39,9	38,1	37,7	37,3	37,4	43,7				
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0				
Srednja vrijednost	3,8	3,6	4,0	3,8	3,7	3,8	3,9	3,7	3,8	3,8	3,7	4,2	3,8	3,9	3,9	3,7	3,7	3,8	3,9	3,8	3,8	3,7	4,0				
Zbog turizma bolje skrbimo o prirodnoj baštini																											
1 - Uopće se ne slažem	15,0	17,1	13,0	11,1	19,6	13,2	15,3	19,9	13,8	15,5	15,0	21,6	11,7	14,4	13,5	15,8	19,1	13,9	10,6	15,9	9,2	15,0	9,9				
2	11,0	11,7	10,3	10,5	13,5	11,1	7,6	4,6	11,6	12,1	14,4	0,3	10,7	10,8	14,1	9,5	10,4	8,0	9,3	11,9	4,7	9,9	7,6				
3	26,5	28,0	25,1	28,4	26,0	25,1	27,6	18,5	26,8	29,8	31,3	12,0	22,1	24,2	25,3	36,2	26,7	26,2	29,1	26,2	31,2	27,6	24,5				
4	21,3	20,4	22,1	22,6	20,4	22,2	19,9	13,3	21,3	26,3	26,6	49,5	17,9	20,9	21,7	24,2	21,1	22,3	27,8	20,2	24,8	22,5	27,8				
5 - U potpunosti se slažem	26,2	22,8	29,4	27,3	20,5	28,5	29,5	43,7	26,4	16,2	12,8	16,5	37,6	29,6	25,5	14,3	22,7	29,6	23,3	25,8	30,1	25,0	30,3				
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0				
Srednja vrijednost	3,3	3,2	3,4	3,4	3,1	3,4	3,4	3,6	3,3	3,2	3,1	3,4	3,6	3,4	3,3	3,1	3,2	3,5	3,4	3,3	3,6	3,3	3,6				

Tablica P2.5. UTJECAJ TURISTA NA NAČIN ŽIVOTA PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Utječu li turisti i njihova aktivnost na bilo koji način, bilo gdje u Hrvatskoj, negativno na život Vas i/ili Vaše uže obitelji?*	Hrvatska UKUPNO		Spol		Dob (u godinama)					Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva					Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda			
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda	Bez prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda
Da, u mjestu stalnog boravka	3,6	3,5	3,6	2,3	5,1	3,8	2,3	1,8	3,4	6,4	4,3	3,3	3,6	2,9	5,3	3,0	3,6	5,3	3,9	3,2	8,6	4,5	3,3		
Da, u mjestu gdje provodim odmor	4,6	5,6	3,8	6,5	7,6	2,8	1,7	2,8	3,8	4,9	10,9	26,0	4,3	2,7	6,2	6,6	3,8	3,3	2,7	5,2	4,2	3,3	2,1		
Da, negdje drugdje	1,8	1,6	2,0	1,6	2,4	1,4	1,9	0,7	1,8	0,7	4,1	0,0	1,7	1,4	2,7	2,4	1,4	1,8	5,9	1,3	1,4	3,7	2,6		
Ne	90,7	90,0	91,3	90,0	86,4	92,7	94,2	94,7	91,7	88,3	82,9	74,0	90,4	93,1	87,8	88,5	92,5	90,6	88,2	91,0	88,1	89,3	91,3		

* Mogućnost više odgovora.

Tablica P2.6.
PODRŠKA TURISTIČKOM RAZVOJU
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Stavovi o razvoju turizma	Hrvatska UKUPNO	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda		
		Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma
Biste li voljeli da se poveća broj turističkih obala i otocima u ljetnim mjesecima?	63,3	67,3	59,6	65,8	58,1	64,5	66,4	75,2	64,7	52,9	50,8	73,2	69,2	55,8	61,7	55,3	64,9	69,3	62,1	63,2	64,7	71,8	
Biste li se protivili izgradnji golf-igrališta na obali i/ili otocima?	37,3	35,8	38,8	44,5	28,2	39,1	40,7	43,5	37,1	35,0	33,4	45,5	35,1	37,8	29,5	38,4	34,8	32,3	38,6	31,8	34,2	34,3	
Smatrate li da je u sezoni previše jahti i brodice na Jadranu?	34,7	30,9	38,3	24,4	29,3	39,8	44,0	51,5	32,9	30,7	27,7	46,8	37,3	28,2	32,4	32,4	27,8	24,4	37,6	26,5	28,2	23,3	
Biste li voljeli vidjeti veći broj velikih kruzera u našim morskim lukama?	44,8	50,1	39,7	47,0	48,5	41,6	42,6	57,4	44,0	39,8	38,1	55,9	44,9	40,0	46,9	37,5	39,3	48,4	45,5	34,4	40,8	50,9	
Biste li podržali izgradnju novih hotelskih naselja na obali i otocima?	65,4	67,1	63,7	63,9	72,6	65,5	56,4	71,8	64,1	68,1	61,5	66,8	69,1	66,7	69,6	55,8	61,0	72,2	65,5	60,8	61,7	74,1	
Smatrate li da je privatni smještaj problem hrvatskog turizma?	30,9	35,6	26,5	33,8	28,8	32,7	28,5	45,0	29,0	28,1	25,9	40,4	27,8	25,6	36,0	27,7	24,3	19,7	33,9	29,7	21,4	21,2	
Biste li obuzdali izgradnju vikendica i apartmana na obali i otocima?	59,9	62,4	57,5	60,9	58,0	60,3	61,0	63,4	58,7	61,1	60,9	66,4	55,2	55,4	62,8	58,1	58,7	51,9	61,3	60,6	54,8	56,5	
Biste li posebno zaštitili otoke od turističke izgradnje?	69,1	69,6	68,6	66,9	67,1	73,9	66,6	69,2	68,0	73,1	72,0	53,0	67,8	70,3	66,3	69,3	69,4	53,4	71,2	70,0	66,2	54,6	
Smatrate li da bi trebalo izgraditi nove velike atrakcije kao što su zabavni, vodeni ili tematski parkovi?	76,4	81,3	71,8	76,4	80,2	75,6	72,5	83,8	75,0	77,2	73,8	56,1	79,9	75,0	80,3	72,1	77,2	80,5	75,7	71,7	81,1	76,8	

Napomena: Prikazan je udio stanovnika koji je odgovorio 'Da' na postavljeno pitanje.

Tablica P2.7.
PROCJENA RAZVIJENOSTI TURIZMA
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Procjena razvijenosti turizma u mjestu stanovanja	Hrvatska UKUPNO	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda		
		Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma
Nema turizma	16,8	16,6	16,9	18,3	15,5	13,7	22,0	39,7	14,0	10,7	9,2	37,2	12,6	9,8	12,2	13,8	4,8	6,3	20,9	1,4	5,4	7,3	
Turizam je u povoju	16,0	16,4	15,5	19,4	15,3	15,0	15,1	9,3	18,8	12,4	12,6	20,9	13,6	16,1	11,0	16,9	9,2	18,3	17,2	16,9	9,3	16,6	
Turizam je donekle razvijen	28,2	29,6	26,9	24,4	30,5	29,7	26,0	27,0	29,2	31,7	21,2	34,8	27,2	28,8	23,8	24,1	21,6	31,6	29,2	18,6	23,6	32,1	
Turizam je razvijen	20,5	19,5	21,4	17,9	20,3	23,8	18,1	14,9	19,7	21,5	30,6	2,3	10,9	19,6	21,1	26,9	28,6	20,5	18,7	19,8	26,5	26,9	
Turizam je vrlo razvijen	18,6	17,8	19,3	20,0	18,3	17,8	18,8	9,1	18,3	23,7	26,4	4,8	11,1	17,5	18,7	20,6	35,8	23,4	14,0	43,3	35,2	16,9	
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Tablica P2.8.
STAVOVI O TURIZMU U MJESTU STANOVANJA
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBIJEŽJIMA STANOVNIKA

	Spol		Dob (u godinama)			Najviši završeni stupanj obrazovanja			Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda			(%)		
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda		Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda
Uslijed turističkog razvoja povećali su se moji troškovi života																							
1 - Uopće se ne slažem	31,5	28,6	34,2	29,8	31,0	33,0	31,1	39,7	30,5	32,2	28,5	48,6	31,1	33,4	30,7	33,4	27,7	23,2	31,9	34,0	19,3	26,6	29,1
2	12,7	12,0	13,3	11,3	15,6	12,8	9,1	12,3	12,0	12,5	15,9	29,5	7,7	8,4	12,2	20,7	14,2	12,6	18,4	11,7	12,6	11,7	22,2
3	21,0	23,8	18,3	25,0	18,6	20,1	22,6	7,2	22,8	23,6	22,0	0,0	21,2	21,4	24,3	18,5	20,1	22,3	22,5	20,3	24,2	21,7	22,7
4	15,1	15,2	15,0	16,0	15,1	13,6	16,9	17,2	13,8	15,9	18,6	6,1	13,0	14,4	15,5	16,2	16,1	15,5	10,7	15,7	9,6	18,2	6,7
5 - U potpunosti se slažem	19,8	20,4	19,2	17,9	19,7	20,6	20,3	23,5	20,9	15,8	15,0	15,8	27,0	22,4	17,2	11,3	21,8	26,4	16,5	18,2	34,3	21,8	19,3
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	2,8	2,9	2,7	2,8	2,8	2,8	2,9	2,7	2,8	2,7	2,8	2,1	3,0	2,8	2,8	2,5	2,9	3,1	2,6	2,7	3,3	3,0	2,6
Zapošljavanje stranaca za potrebe turizma ugrožilo je kvalitetu života u mom gradu/općini																							
1 - Uopće se ne slažem	33,5	34,6	32,4	31,4	31,0	36,0	34,8	46,0	30,3	33,1	36,6	31,8	33,9	32,1	29,3	39,8	32,7	35,8	37,4	32,1	25,5	38,2	38,4
2	15,8	16,6	15,2	18,5	16,6	13,0	17,3	11,9	13,2	26,0	22,1	2,7	8,8	15,4	15,2	15,2	22,0	16,4	22,6	14,6	25,7	16,7	18,6
3	23,3	22,0	24,4	24,7	21,3	24,0	23,8	17,2	24,8	21,2	23,4	28,3	23,9	25,0	23,9	21,6	21,5	24,4	20,8	23,3	20,9	25,0	20,4
4	10,4	11,4	9,4	16,9	10,1	7,3	10,3	4,0	12,0	8,7	10,0	0,0	12,8	9,7	12,9	12,1	6,4	8,1	8,2	11,4	10,2	8,5	6,2
5 - U potpunosti se slažem	17,0	15,4	18,6	8,5	21,0	19,8	13,9	20,9	19,7	11,0	7,9	37,2	20,6	17,7	18,7	11,3	17,4	15,2	11,0	18,6	17,7	11,6	16,3
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	2,6	2,6	2,7	2,5	2,7	2,6	2,5	2,4	2,8	2,4	2,3	3,1	2,8	2,7	2,8	2,4	2,5	2,5	2,3	2,7	2,7	2,4	2,4
Turistička izgradnja nagraduje izgled mog mjesta																							
1 - Uopće se ne slažem	44,1	42,6	45,5	35,4	47,5	46,3	42,7	54,8	42,9	41,0	43,1	69,7	45,5	47,1	41,9	43,3	41,1	38,1	48,5	45,2	40,2	35,6	55,7
2	15,4	17,5	13,5	21,1	15,0	13,6	14,0	9,4	15,4	14,3	21,3	0,0	11,9	12,2	21,0	22,2	11,4	12,0	18,2	16,0	10,7	14,9	14,3
3	18,6	19,5	17,7	22,1	20,8	15,2	17,8	12,5	19,7	20,5	17,0	26,8	16,0	17,2	18,0	20,0	20,9	21,5	16,7	18,0	25,2	20,2	16,0
4	11,9	11,5	12,2	14,1	9,0	13,1	12,2	12,1	12,6	11,8	8,8	3,5	12,1	13,5	9,0	7,8	15,8	13,9	9,5	11,7	11,1	15,2	7,0
5 - U potpunosti se slažem	10,1	8,9	11,1	7,3	7,7	11,8	13,2	11,2	9,4	12,3	9,8	0,0	14,5	10,0	10,0	6,6	10,8	14,6	7,2	9,1	12,8	14,1	7,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	2,3	2,3	2,3	2,4	2,1	2,3	2,4	2,2	2,3	2,4	2,2	1,6	2,4	2,3	2,2	2,1	2,4	2,5	2,1	2,2	2,5	2,6	2,0
Turizam donosi koristi mom gradu/općini																							
1 - Uopće se ne slažem	3,6	4,8	2,4	1,0	2,6	6,3	2,5	7,8	3,2	4,3	1,1	0,0	7,1	4,8	1,6	2,1	2,7	1,7	1,1	4,5	2,3	1,3	1,5
2	5,2	6,6	3,9	3,8	8,6	3,3	4,6	3,7	4,9	5,6	7,5	26,8	6,1	2,9	6,9	4,8	6,2	4,0	7,6	5,2	2,5	4,7	7,8
3	19,3	22,6	16,2	16,0	17,9	22,3	19,3	25,9	19,3	27,2	7,5	11,4	16,6	24,1	11,5	18,8	21,6	10,5	8,5	23,8	19,1	10,2	3,8
4	27,3	22,4	31,9	33,6	21,7	26,6	31,3	20,7	28,0	22,8	33,1	38,0	26,7	26,5	33,4	27,2	23,5	24,4	29,5	27,8	15,9	26,4	31,3
5 - U potpunosti se slažem	44,7	43,6	45,7	45,6	49,2	41,5	42,4	41,9	44,6	40,0	50,9	23,8	43,4	41,6	46,7	47,2	46,0	59,4	53,3	38,6	60,2	57,4	55,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Srednja vrijednost	4,0	3,9	4,1	4,2	4,1	3,9	4,1	3,9	4,1	3,9	4,3	3,6	3,9	4,0	4,2	4,1	4,0	4,4	4,3	3,9	4,3	4,3	4,3

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P2.9.
STAVI PREMA TURIZMU U MJESTU STANOVANJA
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva					Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda			(%)	
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma		
Stupanj tolerancije prema turistima (indeks iritacije)																								
Volim turističke - dovedite ih još više.	32,5	38,8	29,5	34,0	38,3	39,7	35,1	33,7	35,1	49,0	72,4	36,8	41,2	32,4	35,7	30,0	44,3	33,5	33,4	49,7	44,8	26,3		
Toleriram turističke - turizam je dobar za lokalnu ekonomiju.	50,2	46,6	59,6	48,0	46,5	41,6	38,8	50,5	51,3	43,2	27,6	39,9	44,9	57,6	50,0	49,2	45,9	55,0	48,0	43,0	42,5	66,5		
Trpim turističke - prilagođavam svoju dnevnu rutinu kako bih ih izbjegao/la.	14,6	12,1	10,0	14,5	12,4	16,2	19,6	14,4	8,9	7,8	0,0	21,2	11,1	8,6	12,4	16,4	8,5	7,8	15,7	6,6	9,7	6,0		
Izbjegavam turističke - napuštam svoje mjesto u sezoni.	2,5	2,1	0,6	3,2	2,6	2,1	6,3	1,1	4,2	2,9	0,0	1,2	2,6	1,2	1,8	3,9	1,1	3,0	2,6	0,3	2,8	0,2		
Ne volim turističke - spriječio/la bih da dolaze	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,2	0,3	0,5	0,1	0,0	0,9	0,2	0,2	0,4		0,2	0,7	0,3	0,3	0,1	0,9		
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P2.10.
UTJECAJ TURIZMA NA TRADICIONALAN NAČIN ŽIVOTA U MJESTU STANOVANJA
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva					Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda			(%)	
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma		
Utjecaj turizma na tradicionalni način života, običaje i kulturu u mjestu stanovanja																								
Negativno	4,1	1,8	3,5	3,2	2,8	2,2	1,6	2,6	4,5	4,2	0,0	1,3	1,5	4,8	2,4	4,7	3,9	2,2	2,7	4,2	3,9	1,6		
Pomaže u njihovom održanju	26,4	32,5	28,1	32,9	28,5	27,4	39,4	26,9	36,0	28,4	12,3	37,1	30,3	36,3	23,7	24,0	33,9	25,7	28,8	34,2	35,6	19,6		
Pomaže u njihovom unapređenju	46,6	47,8	47,5	41,8	48,4	53,1	43,8	48,9	43,6	45,6	54,8	46,7	46,8	42,8	54,6	45,0	41,3	57,2	47,4	34,9	41,1	65,8		
Nema nikakav učinak	22,9	17,9	20,9	22,1	20,3	17,3	15,2	21,7	15,9	21,8	32,9	15,0	21,4	16,1	19,4	26,3	20,8	14,9	21,1	26,6	19,4	13,0		
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P2.11.
UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA U MJESTU STANOVANJA
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Utjecaj turizma na kvalitetu života u mjestu stanovanja	Spol		Dob (u godinama)					Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda										
	Muški	Ženski	15 - 30		31 - 45		46 - 60		61 - 75		Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec		1.000 - 4.000 HRK		4.001 - 8.000 HRK		8.001 - 12.000 HRK		Više od 12.000 HRK		Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma
			UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO					UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO								
Smanjuje kvalitetu života	4,8	3,9	5,6	2,2	8,5	3,0	4,6	11,5	3,6	6,7	3,2	0,7	7,8	2,7	5,0	3,3	7,0	4,2	3,0	5,3	4,0	4,6	1,9	26,2	29,9	30,2	28,4	27,7	26,5	60,8	
Pomaže u održanju kvalitete života	29,3	28,6	30,0	31,3	24,9	31,9	29,7	38,4	27,5	31,4	29,0	2,7	34,3	33,5	28,1	27,7	23,8	59,7	59,4	42,5	63,7	58,0	58,0	9,8	7,7	22,1	3,9	9,6	10,7	100,0	
Pomaže u unapređenju kvalitete života	48,0	51,7	44,6	49,1	45,6	48,4	50,0	31,4	49,7	46,7	53,6	32,6	39,8	43,5	49,3	53,0	53,6	9,8	7,7	22,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Nema nikakav učinak	17,9	15,8	19,9	17,3	21,0	16,7	15,7	18,6	19,2	15,2	14,2	64,0	18,1	20,4	17,6	15,9	15,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P2.12.
OCJENA UKLJUČENOSTI GRAĐANA U PROCES PLANIRANJA I RAZVOJA TURIZMA U MJESTU STANOVANJA
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Stupanj zadovoljstva uključenošću građana u proces planiranja i razvoja turizma u mjestu stanovanja	Spol		Dob (u godinama)					Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda										
	Muški	Ženski	15 - 30		31 - 45		46 - 60		61 - 75		Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec		1.000 - 4.000 HRK		4.001 - 8.000 HRK		8.001 - 12.000 HRK		Više od 12.000 HRK		Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma
			UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO					UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO	UKUPNO								
U potpunosti nezadovoljan/na	10,0	10,4	9,7	7,8	13,3	10,0	7,1	8,9	8,5	10,3	17,4	70,1	6,8	8,6	9,1	10,8	12,7	14,0	7,9	9,1	21,6	12,1	6,0	16,2	18,5	14,3	24,0	15,9	15,4	36,4	
Donekle nezadovoljan/na	15,1	19,5	11,1	11,0	17,7	15,7	13,9	7,6	14,6	25,4	15,1	2,7	14,3	12,2	15,5	19,9	15,2	31,0	35,1	36,3	24,4	32,6	36,4	32,7	33,0	33,1	20,2	33,9	37,5	4,6	
Niti nezadovoljan/na niti zadovoljan/na	35,1	31,6	38,3	40,8	35,8	34,6	29,5	29,3	34,8	34,5	41,0	0,8	32,7	33,1	37,5	33,6	38,9	32,7	33,0	33,1	20,2	33,9	37,5	6,2	5,5	7,1	9,8	5,5	4,6	100,0	
Donekle zadovoljan/na sam	33,0	32,7	33,4	37,3	27,7	32,8	37,7	42,4	35,9	22,1	22,2	14,9	38,5	37,9	33,3	29,0	27,0	32,7	33,0	33,1	20,2	33,9	37,5	6,2	5,5	7,1	9,8	5,5	4,6	100,0	
U potpunosti zadovoljan/na	6,7	5,8	7,6	3,1	5,5	6,9	11,8	11,8	6,3	7,7	4,3	11,4	7,6	8,2	4,6	6,7	6,1	6,2	5,5	7,1	9,8	5,5	4,6	6,2	5,5	7,1	9,8	5,5	4,6	100,0	
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam donekle razvijen, razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P2.13.
UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA TIJEKOM LIJETNE SEZONE
PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBLIJEŽJIMA STANOVNIKA

Iskustva tijekom ljetne sezone	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda			(%)	
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Netravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma		
																								Hrvatska UKUPNO
Buka koja remeti komfor doma (odmor, spavanje)																								
Nisam doživio/la	66,5	63,8	58,9	70,3	65,1	70,9	73,6	65,7	64,0	68,2	100,0	71,4	66,0	63,7	64,2	69,2	62,2	69,5	67,9	61,7	62,7	70,6		
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	17,5	18,6	20,8	16,0	18,8	13,9	11,3	18,6	17,7	15,7	0,0	14,0	18,8	22,3	18,4	13,1	18,5	22,7	16,0	18,2	18,8	23,2		
Donekle je negativno utjecalo	9,4	11,1	13,4	10,2	8,1	6,9	1,1	9,5	14,1	10,3	0,0	7,4	7,2	10,4	14,1	7,5	10,0	5,9	9,8	9,5	10,4	4,0		
Jako je negativno utjecalo	6,6	6,5	7,0	3,5	8,0	8,2	14,0	6,2	4,2	5,8	0,0	7,1	8,0	3,6	3,3	10,2	9,3	1,9	6,2	10,6	8,1	2,2		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Gužvu u prometu																								
Nisam doživio/la	24,0	20,4	17,1	16,7	28,4	33,9	44,9	23,3	20,6	18,6	16,0	27,8	28,0	17,0	18,0	29,1	18,0	9,0	29,4	11,5	17,8	12,0		
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	30,8	33,3	28,6	31,1	31,4	31,7	12,7	33,4	25,9	34,0	33,3	29,1	31,2	33,3	36,1	24,5	29,9	42,1	29,2	35,2	31,6	37,0		
Donekle je negativno utjecalo	24,0	24,7	28,0	29,3	22,2	15,6	27,8	23,1	28,7	22,6	16,0	26,0	20,8	22,4	26,9	25,2	27,5	25,8	22,2	25,8	24,4	35,1		
Jako je negativno utjecalo	21,1	21,6	20,6	26,2	18,0	18,8	14,6	20,3	24,9	24,7	34,8	17,2	20,0	27,3	19,0	21,2	24,5	23,1	19,2	27,5	26,2	15,9		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Gužvu na plažama (preveliki broj kupaća)																								
Nisam doživio/la	39,2	37,0	41,2	26,2	33,8	47,0	46,3	39,2	44,5	41,5	20,6	65,2	45,8	37,5	29,9	39,7	39,0	35,1	40,1	37,5	37,7	38,8		
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	23,3	28,1	19,2	29,2	28,6	18,6	18,3	8,7	25,5	21,9	24,4	34,8	19,0	17,7	24,1	29,8	34,3	25,2	18,1	37,9	33,4	22,2		
Donekle je negativno utjecalo	10,1	10,2	10,0	17,4	10,3	7,1	8,1	6,4	8,3	13,2	15,7	0,0	10,2	5,8	13,0	15,6	12,7	19,6	7,2	8,7	12,9	24,1		
Jako je negativno utjecalo	3,6	3,6	3,6	5,7	5,4	2,4	1,1	1,0	2,7	5,8	6,6	0,0	2,6	3,3	2,9	2,5	6,3	2,7	2,6	6,0	5,9	2,8		
Ne odnosi se na moje mjesto	23,7	21,2	25,9	21,6	22,0	25,0	26,3	44,8	18,9	17,5	32,7	0,0	22,4	27,4	22,1	23,0	7,8	17,4	32,0	9,9	10,1	12,1		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Gužvu na ulicama, šetnicama, trgovinama, restoranima i sl.																								
Nisam doživio/la	30,5	28,1	32,6	20,3	21,1	37,2	42,6	57,2	31,5	18,1	22,5	66,7	45,7	39,7	20,2	21,4	23,0	28,0	34,3	21,1	21,1	36,0		
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	37,9	39,9	36,1	36,5	37,6	38,3	39,1	13,2	38,6	42,4	44,0	33,3	26,7	37,3	36,1	44,0	42,4	46,7	34,3	37,6	43,6	48,1		
Donekle je negativno utjecalo	18,1	14,9	21,0	20,2	23,7	17,2	9,5	22,7	16,5	21,9	19,1	0,0	17,8	15,1	28,4	18,5	17,8	15,0	18,9	24,9	18,5	6,8		
Jako je negativno utjecalo	13,4	17,1	10,3	23,0	17,6	7,3	8,7	6,9	13,3	17,7	14,3	0,0	9,8	7,8	15,4	16,1	16,8	10,4	12,5	16,3	16,8	9,0		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
Neprimjereno odloženo smetce																								
Nisam doživio/la	40,8	36,2	44,8	34,4	39,1	40,9	49,6	44,2	42,8	34,4	37,2	50,7	39,1	48,1	40,1	34,1	35,9	31,6	44,7	37,7	38,3	22,3		
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	17,2	21,8	13,3	20,1	17,2	18,4	12,3	16,1	15,5	16,6	24,1	0,0	18,4	16,0	22,9	13,7	15,2	20,3	17,6	14,8	19,1	11,4		
Donekle je negativno utjecalo	19,3	21,6	17,3	18,2	25,2	17,4	15,0	6,8	20,2	20,5	21,7	49,3	18,6	12,2	18,8	24,8	26,4	21,9	15,6	18,5	25,1	30,3		
Jako je negativno utjecalo	22,7	20,4	24,6	27,3	18,5	23,3	23,2	32,9	21,4	28,6	17,1	0,0	23,9	23,7	25,1	18,2	22,5	26,3	22,1	28,9	17,6	36,0		
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		

Tablica P2.13. NASTAVAK

Iskustva tijekom ljetne sezone

Hrvatska	Spol		Dob (u godinama)			Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva					Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda					
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma		
																						UKUPNO	UKUPNO
Neugodne mirise (iz kontejnera, kanalizacije)																							
Nisam doživio/la	58,3	55,6	60,7	53,4	55,9	62,3	59,7	68,5	57,0	56,9	58,3	84,0	68,4	62,5	59,6	54,9	52,1	53,1	54,2	61,4	52,2	52,0	57,9
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	13,6	17,9	9,9	14,7	14,8	14,3	9,5	5,6	14,4	10,4	17,2	0,0	10,6	13,7	16,9	14,9	11,2	13,6	16,8	13,0	6,4	19,0	8,5
Donekle je negativno utjecalo	15,1	16,0	14,4	20,5	18,9	9,9	13,7	2,8	16,3	18,8	14,9	0,0	8,6	11,4	14,4	21,8	16,0	19,9	18,0	12,5	20,9	17,7	22,7
Jako je negativno utjecalo	13,0	10,6	15,1	11,4	10,5	13,6	17,1	23,2	12,3	13,9	9,5	16,0	12,3	12,4	9,1	8,4	20,8	13,4	11,0	13,1	20,4	11,3	10,9
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nestašicu ili restrikcije u vodoopskrbi																							
Nisam doživio/la	83,4	79,0	87,3	78,7	81,4	84,1	89,9	85,7	82,3	83,6	86,8	65,2	89,4	83,3	86,5	82,4	80,0	81,1	78,8	85,3	76,6	80,9	82,3
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	8,4	10,8	6,3	7,1	10,4	8,4	6,5	2,7	9,1	6,5	9,1	34,8	7,0	9,2	9,6	10,4	5,2	4,4	15,5	8,9	4,7	6,3	13,2
Donekle je negativno utjecalo	5,1	7,8	2,9	11,7	5,9	3,0	1,4	1,2	5,8	8,9	2,3	0,0	2,6	3,9	2,9	4,9	9,3	11,8	3,7	2,5	16,9	9,6	3,4
Jako je negativno utjecalo	3,0	2,5	3,5	2,5	2,3	4,4	2,1	10,4	2,8	1,0	1,7	0,0	0,9	3,5	1,0	2,3	5,6	2,7	1,9	3,4	1,8	3,2	1,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prekide u napajanju električnom energijom																							
Nisam doživio/la	81,5	79,6	83,2	82,6	79,8	80,2	85,5	79,8	78,6	85,0	89,7	66,7	72,9	82,6	85,5	85,3	77,5	78,2	86,6	82,1	80,5	76,0	93,2
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	9,4	11,1	8,0	6,7	10,7	10,6	8,2	8,3	10,0	12,0	6,5	33,3	18,3	9,3	10,4	4,1	10,1	9,2	7,1	9,9	10,5	9,6	4,5
Donekle je negativno utjecalo	4,5	5,4	3,8	3,7	6,1	4,0	3,8	2,8	5,9	2,5	2,1	0,0	6,3	4,2	1,5	7,3	3,7	5,3	2,3	4,6	5,5	5,5	0,6
Jako je negativno utjecalo	4,5	3,9	5,1	7,0	3,4	5,3	2,6	9,1	5,5	0,5	1,7	0,0	2,5	3,9	2,5	3,3	8,7	7,3	4,0	3,4	3,5	8,8	1,7
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Probleme s parkiranjem (nema slobodnih mjesta)																							
Nisam doživio/la	30,9	28,0	33,5	22,4	24,9	32,0	46,3	43,1	31,1	27,7	25,6	16,0	46,0	31,4	27,1	26,9	30,8	24,5	29,4	34,0	24,6	27,0	24,0
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	21,3	20,9	21,6	18,9	18,5	26,1	19,2	23,1	19,7	14,1	30,7	33,3	15,5	16,1	23,2	26,7	22,5	20,4	17,8	22,3	16,1	19,3	23,2
Donekle je negativno utjecalo	21,6	24,8	18,7	23,4	29,9	18,1	13,7	20,7	23,7	22,0	14,8	16,0	12,7	23,8	18,5	25,0	22,0	21,8	23,9	21,0	24,1	22,6	20,7
Jako je negativno utjecalo	26,2	26,3	26,2	35,3	26,8	23,8	20,8	13,1	25,5	36,2	28,8	34,8	25,8	28,7	31,2	21,4	24,7	33,3	28,9	22,6	35,2	31,2	32,0
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gužvu u domovima zdravlja/ambulantama																							
Nisam doživio/la	62,0	61,7	62,3	60,1	67,4	56,0	66,5	53,7	62,4	56,6	68,9	66,7	63,8	59,2	63,7	63,1	61,9	54,2	63,7	65,2	59,0	57,7	53,1
Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo	19,8	19,1	20,5	20,9	13,2	26,3	16,9	17,3	21,1	22,9	14,9	33,3	18,7	24,9	21,4	18,4	15,0	25,7	15,1	18,1	20,6	20,6	29,7
Donekle je negativno utjecalo	11,4	13,1	9,9	12,4	12,6	10,7	9,8	19,6	9,4	13,5	11,8	0,0	7,7	8,5	11,5	12,3	15,1	12,7	18,3	9,6	16,5	13,0	16,4
Jako je negativno utjecalo	6,8	6,1	7,3	6,6	6,7	6,9	6,7	9,4	7,1	7,1	4,3	0,0	9,8	7,4	3,3	6,2	8,0	7,4	3,0	7,2	3,8	8,8	0,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Napomena: Samo za ispitanike koji žive u mjestima u kojima je turizam razvijen ili vrlo razvijen.

Tablica P2.14.

SPOL
 PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Spol	Hrvatska UKUPNO	Spol				Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda			
		Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda	Bez prihoda od turizma			
Muški	48,7	100,0	0,0	62,2	49,3	44,8	41,1	34,6	52,1	51,5	45,9	65,3	40,8	42,7	45,3	64,3	52,7	46,5	53,8	48,5	51,6	49,6	47,1				
Ženski	51,3	0,0	100,0	37,8	50,7	55,2	58,9	65,4	47,9	48,5	54,1	34,7	59,2	57,3	54,7	35,7	47,3	53,5	46,2	51,5	48,4	50,4	52,9				
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0				

Tablica P2.15.

DOB
 PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Dob (godine)	Hrvatska UKUPNO	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda			
		Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda	Bez prihoda od turizma	
18-30	19,1	24,5	14,1	100,0	0,0	0,0	0,0	9,2	19,9	16,2	29,8	1,1	9,7	12,8	22,7	30,0	23,9	23,7	23,6	17,5	27,6	21,6	25,7		
31-45	28,7	29,1	28,4	0,0	100,0	0,0	0,0	17,7	27,4	39,2	39,8	21,3	18,7	21,7	40,7	38,1	28,9	27,5	38,3	27,7	35,2	29,1	34,3		
46-60	31,9	29,4	34,4	0,0	0,0	100,0	0,0	36,5	34,9	24,7	18,3	65,5	34,7	36,7	27,0	26,5	30,9	29,2	24,7	33,5	19,9	29,3	28,1		
61-75	20,2	17,0	23,2	0,0	0,0	0,0	100,0	36,6	17,8	19,9	12,1	12,1	36,9	28,7	9,6	5,4	16,2	19,6	13,4	21,2	17,3	20,1	11,9		
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		

Tablica P2.16.

STUPANJ OBRAZOVANJA
 PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Najviši završeni stupanj obrazovanja	Hrvatska UKUPNO	Spol		Dob (u godinama)				Najviši završeni stupanj obrazovanja				Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma				Turizam kao izvor prihoda			
		Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	61 - 75	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Fakultet ili više	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Turizam kao izvor prihoda	Bez prihoda od turizma	
Osnovna škola ili niže	14,6	10,4	18,6	7,0	9,0	16,7	26,5	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,0	15,9	2,7	3,3	12,1	5,3	2,3	18,4	6,7	5,0	1,5		
Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	62,3	66,6	58,1	64,6	59,4	68,1	54,9	0,0	100,0	0,0	0,0	70,7	52,6	68,6	68,9	51,8	64,9	67,0	69,9	60,2	67,7	63,5	77,0		
Viša škola	10,5	11,1	9,9	8,9	14,3	8,1	10,3	0,0	0,0	100,0	0,0	24,9	4,6	7,5	11,7	18,5	11,2	11,0	9,1	10,5	12,3	10,7	8,6		
Fakultet ili više	12,5	11,8	13,2	19,5	17,3	7,2	7,5	0,0	0,0	0,0	100,0	2,3	3,8	7,8	16,3	26,5	11,9	16,7	18,7	10,8	13,3	20,8	12,9		
Ne zna / ne želi odgovoriti	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0		
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		

Tablica P2.17. RADNI STATUS PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Radni status	Spol		Dob (u godinama)			Najviši završeni stupanj obrazovanja			Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda				
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma		
																					UKUPNO	Hrvatska
Stalno zaposlen/a	57,8	44,0	46,2	81,8	54,1	5,3	14,7	53,4	63,3	69,4	16,6	17,2	41,8	68,8	79,0	53,6	52,2	55,3	49,8	47,1	51,8	59,5
Zaposlen/a na pola radnog vremena	1,8	1,1	4,5	1,1	0,8	0,1	2,7	1,0	0,8	2,7	0,0	2,6	1,2	2,1	0,4	1,1	2,0	2,5	1,2	2,6	2,9	0,6
Povremeno/sezonski zaposlen/a	3,6	5,3	7,2	4,1	4,8	2,0	9,8	3,5	3,5	4,1	1,1	5,3	4,8	4,0	4,1	8,4	4,0	3,7	15,3	7,2	1,5	
Nezaposlen/a (nema posla, bolest, na čekanju, oni koji su našli posao, ali još nisu počeli raditi)	7,5	10,9	14,2	6,1	12,7	3,5	11,6	9,7	6,1	6,9	59,4	16,4	7,1	7,5	3,6	10,3	5,2	14,4	9,4	6,7	7,3	12,3
Kućanica	0,2	6,7	0,0	4,0	4,7	4,4	16,3	1,8	0,2	0,3	10,5	10,0	4,3	0,5	0,8	1,8	2,1	2,5	4,0	4,3	1,6	2,5
Učenici i studenti	5,3	5,1	27,1	0,0	0,1	0,0	2,7	6,1	4,4	4,4	0,0	0,9	4,7	6,1	4,4	9,6	7,1	6,1	4,7	12,7	4,7	7,5
U mirovini	23,7	26,7	0,8	2,6	22,7	84,7	42,2	24,3	21,4	12,2	12,4	47,6	35,9	10,8	7,8	19,3	22,8	15,3	27,1	11,4	24,3	16,2
Ne želi odgovoriti	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica P2.18. PRIHODI KUĆANSTVA PREMA SOCIO-EKONOMSKIM OBILJEŽJIMA STANOVNIKA

Mjesečni prihodi kućanstva	Spol		Dob (u godinama)			Najviši završeni stupanj obrazovanja			Mjesečni prihodi kućanstva						Osobne koristi od turizma			Turizam kao izvor prihoda			
	Muški	Ženski	15 - 30	31 - 45	46 - 60	Osnovna škola ili niže	Srednja škola, gimnazija ili stručna škola	Viša škola	Bez prihoda prethodni mjesec	1.000 - 4.000 HRK	4.001 - 8.000 HRK	8.001 - 12.000 HRK	Više od 12.000 HRK	Ne zna ili ne želi odgovoriti	Izravne koristi	Neizravne koristi	Nikakve koristi	Glavni izvor prihoda	Dodatni izvor prihoda	Bez prihoda od turizma	
																					UKUPNO
Bez prihoda prethodni mjesec	0,7	0,9	0,0	0,5	1,4	0,4	0,0	0,8	1,6	0,1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,8	1,0	0,1	0,2
1.000 - 4.000 kuna	17,6	14,7	20,3	8,9	11,4	19,1	32,1	46,8	14,9	7,7	5,3	0,0	0,0	0,0	8,4	12,1	20,4	12,3	8,2	11,6	
4.001 - 8.000 kuna	26,6	23,3	29,7	17,8	30,6	37,8	28,8	29,3	19,1	16,6	0,0	0,0	0,0	0,0	26,5	17,3	27,8	28,4	23,2	19,9	
8.001 - 12.000 kuna	17,4	16,2	18,5	20,6	14,7	8,3	3,3	19,2	19,5	22,6	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	25,2	16,8	8,8	17,0	28,1	
Više od 12.000 kuna	16,8	22,1	11,7	26,3	22,2	13,9	4,4	3,7	13,9	29,6	35,4	0,0	0,0	0,0	24,1	26,5	13,8	19,1	26,2	25,7	
Ne zna ili ne želi odgovoriti	21,0	22,8	19,4	26,3	21,2	20,4	16,9	17,3	21,9	22,4	20,0	0,0	0,0	0,0	25,4	18,7	20,4	30,5	25,2	14,5	
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Stavovi
lokalnog stanovništva
prema razvoju turizma u Hrvatskoj
u 2018. godini

Naručitelji:

